

ROMANIA

LEPOSTA
 19. Telefon 11. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 580, évi 1200 Ft.
 Szerkesztő: Cs. L. Pop
 Főszerkesztő: Cs. L. Pop
 Adószám: 1200 Ft.
 A lapot a Magyar Posta kiadja.
 A lapot a Magyar Posta kiadja.
 A lapot a Magyar Posta kiadja.

NYILVÁNOS

Dr. Ransetter Robert Budapest
 Diszkrét 2. l. e

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztés: **Ara 5 lej**
 Megjelenés: **Ara 5 lej**
 Szerda, 1936 március 11.
 5696. EV. ADAR 17. XIX. EVF. 65 SZAM

Megkezdődött a locarnói egyezményt aláíró államok tanácskozása

Hoare és Austen Chamberlain beszédei az alsóházban. Franciaország folytatja a katonai rendszabályokat. Francia parlamenti körökben rendkívül súlyosnak ítélik a helyzetet
A francia szenátus a locarnói szerződés felbontása miatt haladéktalanul megszavazza a francia-szovjet paktumot

London, március 10. Eden és Baldwin alsóházi beszédei, melyekben álláspontjukat szögezték le Németország váratlan lépésével szemben, bármennyire félreérthetetlenül hangzottak el, még nem teljes egészében tisztázták Anglia magatartását a jövőre vonatkozólag. Az a tény, hogy egy német támadás esetére Anglia feltétlenül segítséget nyújt Belgiumnak és Franciaországnak, kétségtelenül hozzájárul ahhoz, hogy Németország támadó kedvét elvegye, de viszont nem elégséges arra, hogy már a jelenben megtorlásokkal éljen a nyílt szerződés-szegéssekkel szemben. Az a körülmény, hogy az angol kormányfőriák még lehetőséget látnak arra, hogy Hitler javaslatait tárgyalási alapul fogadják el, nem teljes mértékben kielégítő, főleg Franciaország szempontjából nem, amely úgy látszik, ezúttal nem hajlandó több kompromisszumra.

A nemzetközi helyzet egyelőre feszült, ha Anglia óvatosságot tartása enyhített is az első órák robbanásig feszült légkörén. A tulajdonképpeni döntés a Népszövetség pénteki ülésén fog megtörténni, amelynek határozni kell ama szankciók felett, amelyeket Franciaország haladéktalanul sürget a német provokációval szemben. Lényegbe vágó döntéseket várnak a locarnói szerződést aláíró hatalmak ma Párizsban megkezdődött tanácskozásától is. Sarraut és Flandin jelenleg még teljes mértékben ragaszkodnak ahhoz, hogy Németországot kimondottan támadónak nyilvánítsák és ezzel a 16-ik paragrafus alkalmazása körül újabb bonyodalmak lehetőségét teremtsék meg. Ezzel szemben Eden és általa az egész angol kormány igyekszik majd elkerülni olyan természetű határozat meghozatalát, mely Németországot kimondottan támadónak nyilvánítja. Sarraut és Flandin álláspontját támogatja az egész francia közvélemény és az egész parlament. A parlament azon az állásponton van, hogy sem Eden, sem Baldwin kijelentései nem felelnek meg a tényleges helyzetnek, mert a locarnói szerződés kimondottan támadásnak minősíti a rajnai zónának katonai csapatokkal való megszállását.

Chamberlain és Hoare beszédei
 Eden és Baldwin beszéde után az angol alsóház tegnap esti ülésén Austen Chamberlain emelkedett szólásra, akinek szavait aláhangsúlyozza az a körülmény, hogy őt tekintik a kormányt egyik legtekintélyesebb egyéniségének, aki a konzervatív kormányban a külügyminiszeri tisztséget is viselte.
 Austen Chamberlain beszédében kérdést intézett Edenhez, hogy a német javaslat csak a nyugati és a keleti határokat érinti-e, vagy a németekkel kapcsolatban lévő más államokra is és hogy az angol kormány az esetleg megindítandó tárgyalásoknál tekintetbe fogja-e venni azt az érdeket, melyet Ausztria függetlenségének megővése jelent Európa békéjének biztosítására.
 Eden válaszában kijelentette, hogy tudomása szerint a németek javaslatai csak

Németország nyugati és keleti szomszédaira vannak korlátozva.

Austen Chamberlain második kérdésére, hogy az angol kormány Ausztria függetlenségének megővését a tárgyalások céljának tekintie, Eden határozott igennel válaszolt.
 Chamberlain után Sir Samuel Hoare volt külügyminiszter emelkedett szólásra. A volt külügyminiszter éles szavakkal bélyegezte meg Németország magatartását és a rajnai zóna megszállását bűncselekménynek minősítette.

Németország ténykedését el kell ítélnünk — mondotta Hoare — de erőseknek kell lennünk, hogy megegyezést hozhassunk létre. Senkisémet tagadhatja le, még Németország legjobb barátai sem, hogy az európai kérdések központjában a német fegyverkezés áll. A mi honvédelmi tervzetünk szintén a német fegyverkezéssel áll kapcsolatban. Nincs szó egy olyan kísérletről, amely Németország bekerítését célozza, hanem az angol kormány őszinte erőfeszítéseiről, hogy részt vegyen az egyetemes biztonság megszervezésében, amely egyedül hivatott arra, hogy kiküszöbölje a háborus veszélyt.

A franciák folytatják a katonai rendszabályok előkészítését

A kormánynak a német eseményekre adandó válasza ma hangzik el a kamarában és a szenátusban. Vita az alkalommal nem várható, mert a házszabályok szerint hétfő az interpellációs nap.

A Havas ügynökség jelentése szerint bizonyossá vehető, hogy a szenátus nagy többséggel fogja ratifikálni a szovjet-francia paktumot. A locarnói szerződés megsértése csak siettetni a ratifikációt.

A francia magatartás erélyességének bizonyossága parlamenti körökben az a felfogása, hogy a politikai erőket teljesen át kell csoportosítani és Németország gesztusával szemben erőteljes rendszabályok életbeléptetését kell követelni.

Parlamenti körökben a helyzetet rendkívül súlyosnak ítélik.

A kamarában azt a véleményt is hangoztatják, hogy a parlamenti munkát függeszszék fel, míg a konfliktus által teremtett nemzetközi feszültség tart. Cadoret, a tengerészeti és hadügyi bizottság elnöke kijelentette hogy a parlament egyhangúlag támogatja a kormány energikus lépéseit és be fogja bizonyítani, hogy kész a kormány rendelkezésére bocsátani minden rendelkezésére álló eszközt az ország biztonságának garantálására. A parlament felhatalmazza a kormányt, hogy vita nélkül kezdje meg az 1936-os tengerészeti munkát: végrehajtását. Montagnon, szocialista képviselő kijelentette, hogy egyetért azokkal, akik a pártpolitikai harcok fegyverszünetét kérik.

Egyidejű párizsi jelntés szerint a 6., 7. és 20. katonai körzetek területén, amelyek Franciaország északi és keleti határájában fekszenek, áthelyezéseket eszközöltek és egyes katonai egységeket, melyek a határtól távolabb eső helyőrségekben állomásoztak, a hadvezetőség által kijelölt stratégiai vonalon helyezték el. Ezekben kívül még csak egy

A francia lapok behatóan foglalkoznak az angol külügyminiszter beszédével. A locarnói szerződésben vállalt kötelezettségek ünnepélyes kihangsúlyozása az angol kormány részéről — állapítják meg — megnyugtató, azonban bizonyos különbség van a francia és az angol álláspont között a követendő magatartást illetőleg.

Megállapítható, hogy Anglia magatartása Németországgal szemben lényegesen különbözik attól az éles állásponttól, amit Eden külügyminiszter annakidején Olaszországgal szemben foglalt el.

A Petit Parisien szerint a nemzetközi légkör Franciaország szempontjából kedvezőnek tekinthető. Anglia olyan bíró helyzetében van, aki igyekszik pártatlan lenni, amíg az ítélet nem hangzott el.

Az ítéletet pedig csak pénteken hirdeti ki a népszövetségi tanács.
 Mivel a tanács mást nem tehet, mint hogy megállapítja a szerződés-szegést, Anglia fel lesz oldva a nyilvános megállapítás által a további óvatosság alól s teljes mértékben meg fogja tenni nemzetközi kötelezettségét.

marokkói ezredet helyezték el Rhoneból Montmedybe.

Lázasan dolgoznak a franciák az erődövek végleges befejezésén

A Daily Express saarbrückeni jelentése szerint Kehl határváros gyalogjáró hidján a franciák 75 méter magas ágyukat állítottak fel. A megvédhetetlennek tekintett francia határvárosokból kivonták a csapatokat. Így például Forbachból elvonult a 8. vadász zászlóalj.

A Saartól nyugatra a franciák lázasan dolgoznak a határerődök láncolatának befejezésén ott, ahol még hézagok maradtak. A Saartól délre már teljesen készen vannak a francia erődök. Bitchebe már az új francia erőd-egységnyi vonultak be, a modern erődépítéset csodaművei, amelyek minden kényelemmel felszerelt, sok mérföldes páncélos alagut-hálózatból, mérgezőgáz-vezetékkel, víznyomással elárasztó készülékekkel és órási ágyúkkal állanak. Az összes utakat bármely pillanatban lezárhatják fehér-piros acélkorlátok, amelyek előtt őrségek állanak, ártatlan külsejű faházakban, de amelyek tényleg rejtett löszerraktárak.

Nem történt részleges mozgósítás

Párizs, március 10. Párizsi hivatalos jelentés szerint a részleges mozgósításról napvilágot látott hírekkel ellentétben, a francia hadügyminiszteriumban hangoztatják, hogy a franc a hadvezetőség eddig csak helyi jelentőségű intézkedéseket hozott. Csupán a 6. és 20. körzethez tartozó védműveket látták el helyőrséggel.

Egyelőre nincs szó valamely katonai körosztály behívásáról, csupán egyes katonai körzetekben megszüntették a vasárnapi szabadságokat.
 (Folytatása a 8. lk oldalon)

VILÁG TUKER

Grasset francia ezredes a vörös hadseregről

Az Illustration legújabb számában hosszú cikket ír az orosz vörös hadseregről A. Grasset francia vezérkari ezredes. A cikkben rendkívül érdekes adatok vannak. Eszerint minden évben 1,200.000 fiatal embert hív be a vörös hadsereg. Ezek közül 900.000-et soroznak be. Az újoncok 18-20 évesek. Két évig tartó előzetes kiképző szolgálatban vesznek részt. Két év után kiválasztanak közülük 250.000 megbízható kommunisztát: ezek továbbra is bentmaradnak a hadseregben: 2, 3, esetleg 4 évig, aszerint, hogy milyen fegyvermemhez osztják be őket. Másik 250.000 fiatal embert, mint ugynevezett tartalékhadsereget tartanak bent, ezek 11 hónapig szolgálnak. További 400.000 fiatal katonát szabadságnak, ezeket évenként rövid időre hadgyakorlatra hívják be. Tulajdonképpeni katonáknak csak az első sorbeli 250.000-et tartják. Ezek a vörös hadsereg élharcosai. Ők élnek a legjobban, minden tekintetben. Minden ezrednek 250 hektár földje van és saját nyájai. Ennek a kollektív földbirtoknak a hozadékát az ezred katonái élvezik.

A sorkatonaság minden egyes embere — írja Grasset ezredes — gondosan kiképzett atléta, akik szokatlanul nagy teljesítményekre képesek. Hetenként tartanak egy menetgyakorlatot, amelynek során az ezredék 24 óra alatt 50 kilométert gyalognak terepen, anélkül, hogy harci erejükből veszítenének. Legutóbb a hadsereg több hadtestje példátlanul hosszú, 5000 kilométeres menetelésben próbálta ki, hogy mennyire tudják mozdulataikat a vasutaktól függetleníteni. A gyakorlat jó eredménnyel végződött. Az itt említett tartalékokkal együtt a vörös hadseregnek mindig 2 millió ember áll rendelkezésére. A hatalmas hadsereg 23 hadtestre oszlik. Az egyes csapatok szervezete olyan, hogy a legkisebb egység, a század is önálló akcióra és védekezésre legyen képes. Minden századnak vannak saját géppuskái, a zászlóaljoknak gyalogsági ágyú, az ezredeknek pedig külön géppuska- és tüzérségi csapatok és három külön tüzéregység. A távolkeleti (Blücher) hadsereg tíz teljes hadosztályát motorizálták és ez a munka állandóan folyik.

Hadianyag dolgában a vörös hadsereg jól áll. Az idei szovjet-éves költségvetésnek 10 százaléka, 6,5 milliárd rubelt fordítanak a hadsereg céljaira. A repülőgéppálmányt hamarosan 5000 darabra akarják felemléni. Van a hadseregnek 16 órási Maxim Gorkijpusu repülőgépe is. A tankok létszáma 3000, ezek közül a legkönnyebb felderítő-kocsik súlya 4-6 tonna, a legnehézebbeknek pedig 3 ágyú és 4 géppuska van.

A vörös hadsereg, a többi államok hadseregeitől eltérően, egyelőre nem nemzeti, hanem osztály jellegű. Hivatalos neve: munkások és parasztok vörös hadserege. A vezető elemek mindenütt a kommunista párt-hoz tartoznak. Mennél magasabb rangúak a tisztek, annál nagyobb százalékuk kommunista. A csapattisztek 68 százaléka tagja a pártnak, az ezredparancsnokok 72 százaléka, a hadosztályparancsnokok 90 százaléka és a hadtestparancsnokok 100 százaléka.

A vörös hadsereg öt marsallja közül három p. o. letár származású: Bugyoni, Vorosilov és Blücher. Bugyoni, a híres lovastábornok, mint béreslegény kezdte pályafutását. A cári hadseregben altiszt volt a háború alatt. A polgárháboruban ő volt a híressé vált vörös lovasság parancsnoka. Mikó: a polgárháború végetért, a hatalmas bajszú, tagbaszakadt vörös tábornok beiratkozott a tisztiiskolába, hogy elméletben is tisztában legyen a hadvezetéssel. Vorosilov, a hadügyi népbiztos, vasesztergályos volt a háború kitöréséig. Ő is a polgárháborúban kapott vezetés szerepet és ő is a harcok lezajlása után, már mint hadseregparancsnok kezdte meg tanulmányait.

Munkás volt Blücher is, a távolkeleti vörös hadsereg főparancsnoka. Ezzel szemben Tuchacevszkij marsall helyettes hadügyi népbiztos és Jegorov marsall vezérkari főnök a cári hadseregben is tiszt volt, de már kezdetben csatlakoztak a forradalomhoz.

Jegorov, az egykori cári tiszt, ma Sztalin legbensőbb barátai közé tartozik. A vezérkari tisztek tíz százaléka a cári vezérkar sorából került ki.

Az oroszok mindent elkövetnek, hogy katonáikat átítassák a bolsevik szellemmel. Az újoncok a katonai kiképzéssel együtt politikai kiképzésben is részesülnek. Minden parancsnok mellett egy politikai megbízott is működik, aki bizonyos fokig ellenőrizi is a katonai parancsnokot. Csak megbízható tábornokok mellé nem rendeltek ki ilyen politikai ellenőröket. A hadseregben a kommunista tanok tanítására ugyanannyi időt fordítanak, mint a katonai tárgyak oktatására. Minden katonai alakulatnak meg van a maga klubja és minden klubban van egy „Lenin szöglet”: egy olyan szoba, ahol a katonák tíres órákban leülnek, újságokat olvasnak és vitákat rendeznek.

Ilyen körülmények között a vörös hadsereg tagjai a maguk szolgálatát az osztályharc egy módjának tekintik. Működésük befelé a nemkommunista elemek, kifelé a kapitalista államok ellen irányul. Érdekes egyébként, hogy az utóbbi időben ismét előfordul a hadsereg szótárában a „haza” szó. 1934-ben a hivatalos katonajelszó, a „Vörös Csillag” egyik számának vezércikke így kezdődött: „A hazáért”.

A hadseregen kívül az oroszok a lakosságnak jórészt militarizálták. Van egy hatalmas katonai jellegű szervezet, az „Osszsoaviachime”, mely a nem katonaköteles korban lévő fiatalokat katonai jellegű kiképzésben részesíti. Ennek ma 13 millió ifjú tagja van.

Grasset ezredes megállapítja, hogy az orosz hadsereg, ha a szovjethatárokat kell védenie, féltelmes erjű s szerinte nincs az az erő, amely a siker reményében törhetne be Oroszországba. Ezzel szemben a vörös hadsereg támadó értéke kétes. Elsősorban az utak hiánya teszi azzá. Különösen súlyos helyzetet teremthet ez egy távolkeleti háború esetén. Leningradot a távolkeleti Vlagyivosztokkal egyetlen vasútvonal kapcsolja össze. Távolkeleti háború esetén tehát Blücher tábornagy keleti vörös hadsége meglehetősen elszigetelten marad. De a nyugati határok felé sem vezet sok vasútvonal. Leningrádból kettő, Moszkvából három vonal vezet a nyugati határrésszek felé. Az utalózat is meglehetősen gyöngye. Így tehát meglehetősen nehézkesen tudná hadseregét támadó háború esetén mozgósítani. 1914-ben husz napig tartott az orosz hadsereg mozgósítása, pedig akkor még Oroszország volt az a gazdag ut- és vasúthálózat, ami most már Lengyelország birtokában van. Nyugati háború kitörése esetén Oroszországot környező blokádnál alá vehetnék nyugati szomszédai: Esztország, Lengyelország, Litvánia, Lettország és Románia. Kérdés, hogy sikerrel járnak-e azok a tárgyalások, amelyeknek célja, hogy háború esetén a szovjet-csapatok átvonulhassanak Románián. Ha Románia ebbe beleegyezne is, még akkor is csak nagyon nehezen tudna a szovjet hadsereg működésbe lépni. Csak a légi flotta volna gyors, meglepő akcióra képes, mert a pompásan kiképzett pilóták a világ többi hadipilótáival egyenrangúak; más kérdés, hogy az amerikai model után Oroszországban gyártott motorok hogyan állják a nagy igénybevételt.

Nagy kérdés, — így fejezi be fejtegetéseit a francia ezredes — hogy hosszú háború esetén hogyan alakulna Oroszországban a közhangulat, miután, mint írja, a lakosság nagy tömegei nem kommunisták. Hosszu háború esetén a kommunista hadsereg megtizedelt sorait nemkommunista elemekkel kellene pótolni és kérdés, hogy ez milyen eredménnyel járna a Szovjet szempontjából.

elem elem mert a GÍF savmentes elem!

„Előbb az emberekkel szemben alkalmazzák a kulturát és a humanitást!”

Hogyan folyt le a vágatási tilalom vitája és megszavazása a lengyel sejmben

Miért nem jelent meg Rubinstein főrabbi mint szakértő a sejm-bizottság előtt

Varsó, március 10. Jelentette az Uj Kelet, hogy a lengyel sejm közigazgatási bizottsága magáévá vette Janina Prystor asszony javaslatát a zsidó rituális vágás betiltására. A bizottság ülésének lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk számol be:

A gyűlésen a bizottság harminc tagja, továbbá Prystor asszony és Tsesak teológus „szakértő” vett részt. A kormány részéről Jongolowicz lelkész, kultuszügyi alminiszter és Potoczki gróf, a vallásügyi osztály igazgatója volt jelen. Az elnöki széklet Duch képviselő foglalta el, aki bejelentette, hogy Rubinstein főrabbi, sejm képviselő, akit mint zsidó szakértőt hívtak meg a tárgyalásra, elutasította meghívását a következő indoklással:

Rubinstein főrabbi levele

„A közigazgatási bizottság meghívott azzal, hogy a zsidó vallás szempontjából szakértői véleményt mondjak a vágatási tilalom javaslatáról. Ugyanekkor a bizottság lehelteségesnek találta, hogy egy katolikus teológust is kihallgasson ebben az irányban.

Minden beavatkozást más vallás képviselőjének a zsidó vallás kérdéseinek megítélésénél és annak megállapításánál, hogy mi kötelező ezen vallás szerint — hitünk méltósága és híveinek lelkiismereti szabadsága súlyos megsértésének tekintjük. A mi egyetlen megrendíthetetlen autoritásunk a kodifikált törvény, melynek egyedül mértékadó interpretátora a zsidó papság.

Egy katolikus teológus beidézése szakértőnek ennél fogva lehetetlené tette számomra az ülésen való részvételemet.”

Dr Emil Sommerstein, a zsidó parlamenti klub elnöke, a bizottság egyetlen zsidó tagja emelkedik szószárra.

A sechita-tilalom és az alkotmány

Megállapítom — mondotta, — hogy a napirendre tűzött törvényjavaslat célja lehetetlené tenné a zsidók számára egyik kardinális vallási előírásuk teljesítését. Eless elmentben áll az alkotmány előírásaival, mely biztosítja a vallási és lelkiismereti szabadságot. Miután pedig a javaslat az alkotmány 110 és 115 szakaszát érinti, javasolom: az ülés elnapolását és a törvényjavaslatnak a sejmarsallhoz való visszautalását azzal a kéressel, hogy az alkotmányjogi bizottságnak adják át azt annak megállapítására, hogy a javaslat szövege nem áll-e ellentétben az alkotmánnyal?

Duch elnök: Nem hiszem, hogy a napirenden levő javaslat ellentétben állana az alkotmánnyal, miután az alkotmány 112. szakasza kimondja, hogy a vallási szabadságot nem lehet kihasználni valamely állami törvény ellen.

A parasztek és a rituális vágás

Dudzynski képviselő tartja meg ezután referátumát a kérdés gazdasági vonatkozásairól. A parasztek súlyos helyzetéről beszélt, rámutatván arra, hogy mily keveset kapnak teheneikből a parasztek, ami a városi husjárulékok terheire vezethető vissza. Ebben a megterhelésben a főszerepet a rituális vágás játssza, melynek járuléka 28 millió zlotival terheli meg a lakosságot. Azok a károk, amelyeket a vágás idéz elő, mintegy 10,911,684 zlotira rughak. Ha ehhez hozzászámítjuk a vérvettség stb. okozta károkat, úgy a vágatás következtében előálló károk összessége évente 70 millió zloti.

Prystor asszony beszéde A következő szónok Prystor asszony, a javaslat előterjesztője. Közel egy óráss beszédeben többek között a következőket mondotta: — Ha fontos is — mondotta — a parasztek érdekeinek megvédése, úgy mégis a humanitárius szempont áll első helyen. Az általam előterjesztett javaslatot szakemberek dolgozták ki és megnyerte a közvélemény egyhangú helyeslését. Az én szívem együtt lüktet a lengyel nép szívével. Európával fenyegetnek bennünket. En azonban helyeslő nyilatkozatok és levelek egész tömegét kapom naponta Európából. Harmincmillió lengyel mondjon le törvényhozái jogáról csak azért, mert hárommillió zsidó tiltakozik? A véres inkvizíció ideje elmúlt. Számos országban máris leépítették a rituális vágást, mi, lengyelek nem akarunk egyedül maradni a vadakkal és a civilizálatlan elemekkel. Európa bevonása a mi belső ügyeinkbe, árusítás. Ma már presztizs-kérdésről van szó a

30 millió főnyi lengyel lakosság részéről. Jongolowicz kultuszügyi alminiszter, aki maga is lelkész, a kormány nevében a következő nyilatkozatot teszi:

— A rabbi állítása szerint — mondotta — a zsidó rituális vágás betiltása elvonná a zsidókat minden huszfogyasztástól. Miután az alkotmány 110, 111, 113 és 115 szakasza biztosítja a hit és a vallási törvények teljesítésének szabadságát, olyértelmű módosítások kell, hogy történjenek a javaslaton, hogy a zsidók számára lehetővé váljék a vágatásnak saját használatukra való eszközlése.

Sommerstein zsidó képviselő: — A szóbanforgó kérdésnél vallási, humanitárius és gazdasági momentumok merülnek fel. A vallásról már beszéltem. Ha a javaslat törvényerőre emelkedne, úgy az a zsidók törvényei és ugyanakkor az alkotmányosan biztosított lelkiismereti és vallásszabadság megsértését jelentené. Ami a humanitárius szempontot illeti, módomban áll mértékadó pszichológusok és orvosok szakértői véleményét előterjeszteni, többek között Novak professzor, a krakkói neves anatómus nyilatkozatát, aki szösz szerint a következőt mondotta: „Kívánom magamnak, hogy oly könnyű

Simon angol belügyminiszter a londoni zsidó heccekéről

Anglia semmilyen formában sem fogja eltűrni az antiszemita izgatást

London, március 10. Az alsóház tegnapi ülésén Morrison, az angol alsóház tagja interpellációt intézett Simon belügyminiszterhez azok miatt az antiszemita tüntetések miatt, melyek az utóbbi időben Anglia egyes helyein előfordultak.

Az interpellációra Simon belügyminiszter az angol alsóház élénk figyelmé közben a következőket mondotta:

— Bizonyos londoni negyedekben, amelyekben nagy számban laknak zsidók, egy nyugtalanító mozgalom terjedt el, amely

halálom legyen, mint azoknak az állatoknak, amelyeket zsidó ritus szerint vágunk le.”

Azt mondják itt, hogy Lengyelország az utolsó állam Európában, mely nem építette még le a vágatást. A valóság az, hogy eddig csak Németország, Finnország és Svájc vezette be a vágatási tilalmat. Sehol másutt nem tilos a rituális vágás. Ami a gazdasági momentumot illeti, itt önkényes számok zűrzavarát hajtották fel, amelyek csak arra alkalmasak, hogy a tényleges valóságot elhomályosítsák. A zsidó lakosság magasabb árat fizet a húsról, mint a keresztény, mert a zsidók csak az elsőrészeket tudják használni és a hátsó részeket, dacára annak, hogy azok minőség szempontjából jobbak, olcsóbban kerülnek eladásra a nemzsidó lakosság részére.

A rituális vágás költségeit egyedül a zsidó lakosság fizeti.

Ha Lengyelország határain kívül tiltakozó mozgalom folyik a vágási tilalom ellen, úgy ez a zsidó szolidaritás érzésének és a tiltakozásnak a kifejezője a zsidó vallás megsértése ellen. És remélem, hogy a lengyel kormány és a törvényhozó testületek respektálni fogják az alkotmányt.

A kulturát és a humanitást előbb az emberekkel szemben alkalmazzák!

A napirenden levő javaslat sérti a zsidó vallási törvényeket és erőszakot akar alkalmazni a zsidó lakosságon. Kérem a javaslat elvetését.

Amikor Tsesak teológus szakértő emelkedik szószárra, Sommerstein zsidó képviselő és a többi zsidó képviselők és szenátorok, akik mint hallgatók, voltak jelen, tüntetőleg elhagyják a termet. A szakértő kijelenti, hogy nem ellensége a zsidóknak, de ellensége a rituális vágásnak.

Ezután került sor a szavazásra, melynek során két ukrájnai és egy zsidó szavazat ellenében a bizottság többi tagjai elfogadták Prystor asszony javaslatát.

nem egészen veszélytelen. A zsidók ellen heccelődnek, mert zsidók. Ez a fasiszta propagandához tartozik. Anélkül, hogy politikai véleményeket nyilvánítanak, ki kell jelentenem, hogy a zsidók Angliában ugyanolyan feltételek mellett élnek, mint mi valamennyien, így joguk és igényük van ugyanilyen bánásmódra is. A nyilvános rend és biztonság fenntartásával megbízott szerveknek kell érdeket gondoskodni. A mi országunkban zsidóheccet semmiféle formában nem tűrünk, — mondotta az alsóház nagy tetszése közben.

Az angol kormány kitar a palesztinai törvényhozó tanács terve mellett

London, március 10. Jelentette az Uj Kelet, hogy az angliai zsidóság vezetői, lord Melchett az élén delegációban keresték fel Thomas gyarmatügyi minisztert, aki előtt tiltakozásukat fejezték ki a palesztinai törvényhozó tanács terve ellen, amelyet alkotmányellenes és a mandátum szellemével ellenkező kezdeményezésnek tekint az egész angliai zsidóság.

A gyarmatügyi miniszter írásban válaszolt a zsidó delegációnak. A miniszter válaszla azonos volt azzal a nyilatkozattal, amit lord Plymouth gyarmatügyi államtitkár tett a felsőházban a Palesztina-vita során. A gyarmatügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy a Legislative Council megteremtése Palesztinában szükségesség. A törvényhozó tanács léte azonban nem tangálja a Jewish Agency for Palestine pozícióját az angol kormánnyal szemben. Ez a pozíció biztosabb, mint valaha.

London, március 10. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Davidson képviselő interpellációjára Thomas gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy a kormánynak nem áll szándékában megváltoztatni a Legislative Council alkotmány-tervezetét.

Davidson képviselő ezután a következő kérdést intézte a miniszterhez: Összeegyeztető-e a Legislative Council, melyben a zsidók kisebbséget alkotnak, azzal az

ígéréttel, amelyet Anglia adott a zsidó népek, s mely szerint Palesztina zsidó nemzeti otthon kell, hogy legyen?

Thomas miniszter: Igen. Véleményem szerint senki se mondhatja, hogy a Council ellentmond a mandátumnak. Már 1922-ben tett javaslatot az akkori főkörmányzó, Sir Herbert Samuel egy törvényhozó tanács létesítésére. Akkor a zsidók elfogadták a tervet és az arabok vetették azt el.

Mander képviselő kérde: Hogyan áll a zsidó földvásárlás kérdése Transzjordániában és miért nem adtak eddig zsidóknak engedélyt arra, hogy földet vásárolhassanak Transzjordániában.

Thomas miniszter: A zsidó telepítés Transzjordániában a helyi adottságoiktól és feltételektől függ. A kormánynak ebben a tekintetben az illetékes főkörmányzó tanácsai után kell igazodnia.

Messer képviselő kérde a minisztert, hogy tekintettel a Palesztinában uralkodó munkáshiányra, felemelike a munkásbevárdorlók számát a zsidó elképzelések megfélemlen.

A miniszter azt válaszolja, hogy nincs tudomása palesztinai munkáshiányról és a főkörmányzó az összes tényezőket figyelembe veszi a bevándorlási kvóta megállapításánál.

Ho

A Roman

Cluj, március belpolitikai helyzetétől kezdve a kérdés, hogy a kor és milyen körülmények között következni. Vann rövid időt jósolnak, mely egyrészt választások kudarát, másrészt a pártok már akutt egyre nehezebbé válnak a kormányhelyzetét. A különböző kül érdekesek a Románia a lap tudvalevő politikai helyzetéről. A különböző kül érdekesek a Románia a lap tudvalevő politikai helyzetéről. A különböző kül érdekesek a Románia a lap tudvalevő politikai helyzetéről.

Január 5-én a Tatarscu kormányában és hamarosan számítani. Politika dalkoztak (aligha infomálva, vagy be ejtették őket), nyásokkal illettek hogy az események. Sőt azt is mondták, hogy a párt vezetőségében volt a véleménye, nem mondott le, a maradni fog. Ezel tunk: három éve a kásáról számolunk bukott meg. Kabba a fordítottját írta De félretéve a nem csalatkoztunk és most is megkís karrikatura-képét

A Tatarscu-korvannak a további Nationalánál, a ré és a semmitől kezdve visshangzó siker Ismételtjük és aláb kormány, hanem Liberális kormány, bratlanui értelméb pillanatig sem létez amely kénytelen a igazavéri ne még görögkato lenzéli pártok tag éppen liberális kor merjük a liberál szektáriusok. Elő még egy egészeü tek volna ki más ahol a pénzeket ny many, amely olyan lyet nagyon neheze lon kezelni, erős és

Meddig? Ezt a sokan teszik fel. Mi ismételtjük, az mal is emondtunk: gadni Maniu taktik változásról még b rest kétszer fátad, — mondják a közm makacsul kitartanak melyről már bezito szisztika, ahelyett pest hamarabb jön ni fognak. A hatal nem meghódítani k egy tömegpártnak, asztpárt nem szab ulissza-mögötti leh

Hogyan látja Maniu környezete a belpolitikai helyzetet

A Romania Noua vezércikkében tudni véli, hogy a liberális kormány még hosszabb ideig fog kormányozni. Ezen kritizálja a Maniu-csoport a párt működését

Cluj, március 10. (Az Uj Kelet tud.) A belpolitikai helyzet jelenlegi állásában az összes politikai köröket foglalkoztatja az a kérdés, hogy a kormány lemondása mikor és milyen körülmények között fog bekövetkezni. Vannak, akik már csak nagyon rövid időt jósolnak a *Tatarescu* kormánynak, mely egyrészt a legutóbbi részleges választások kudarcai, másrészt a liberális pártnak már akuttá vált belső válsága miatt egyre nehezebben tartja kezében a kormányzás gyepeljét.

A különböző vélemények közül rendkívül érdekes a *Romania Noua* álláspontja. Ez a lap tudvalegőleg Maniu személyes politikájának szolgálatában áll. A Romania Nouában megjelenő döntő jelentőségű politikai cikkek rendszerint Maniu véleményét tükrözik vissza és így különös érdeklődésre tarthat számot a Romania Noua legújabb számában megjelent cikk, mely a kormány helyzetével foglalkozik.

Különböző helyekről intéznek hozzánk kérdéseket, hogy véleményünket nyilvánítsuk a helyzetről. Hogy áll a kormány? Melyik párt következik? Mi van a nemzeti parasztpárttal? Hogy áll a jobb- és baloldali? stb.

Január 5-én a következőket írtuk: A *Tatarescu* kormány nem bukik meg januárban és hamarosan nem lehet a bukásra számítani. Politikai barátaink nagyon csodálkoztak (alighanem másképpen voltak informálva, vagy jobban mondva tévedésbe ejtették őket), sőt egyesek szemrehányásokkal illelték, mert kockáztatjuk, hogy az események megérfolnak bennünket. Sőt azt is mondták, a nemzeti parasztpárt vezetőségében néhány embernek az volt a véleménye, hogy a kormány azért nem mondott le, mert mi azt írtuk, hogy maradni fog. Ezeknek tréfásan válaszoltunk: három éve állandóan a kormány bukásáról számolunk be és a kormány nem bukott meg. Kabbalisztikusan most éppen a fordítottját írtuk...

De félretéve a tréfát azt hisszük, hogy nem eszaktokztunk politikai jóslatunkban és most is megkíséreljük, hogy a helyzet karrikatura-képet felrajzoljunk.

Mi van a kormányval?

A *Tatarescu*-kormány jól áll és esélyei vannak a tovább kormányzásra, a Banca Nationalánál, a részleges választásoknál és a semmitőszéknél elszenvedett messze visszhangzó sikertelenségek ellenére is. Ismételjük és aláhuzzuk: nem a liberális kormány, hanem a *Tatarescu*-kormány. Liberális kormány, a szó klasszikus, a szó bratlanu értelmében nem létezik és egy pillanatig sem létezett. Egy olyan kormány amely kénytelen a Nemzeti Bankhoz két igazgatót sinevezeni, az egyik pláne még görögkatolikus is, mindketten ellenzéki pártok tagjai, minden lehet, csak éppen liberális kormány nem. Mi jól ismerjük a liberálisokat. Mindenekelőtt szektáriusok. Előző kormányásaikban még egy egészségügyi ágens sem neveztek volna ki más pártból, hát még oda, ahol a pénzeket nyomják. A *Tatarescu*-kormány, amely olyan jelleget vesz fel, melyet nagyon nehezen lehet ideológiai vonalon kezelni, erős és még maradni fog.

Mikor bukik meg?

Meddig? Ezt a ferasztó kérdést most sokan teszik fel. Mi ismételjük, amit már más alkalommal is elmondunk: míg nem fogják elfogadni Maniu taktikáját, a belpolitikában változásról még beszélni sem lehet. A rest kétszer fátad, a zsgori kétszer fizet — mondják a közmondások. — Azok, kik nakacsul kitartanak egy taktika mellett, melyről már bebizonyult, hogy anachronisztikus, ahelyett, hogy kivánságához képest hamarabb jönnének kormányra, késni fognak. A hatalmat nem koldúni, hanem meghódítani kell. És különösképpen egy tömegpártnak, mint a nemzeti parasztpárt nem szabad mesterekedések és kulissza-mögötti lebonyolítások árán ha-

talomra jönnie, hanem energikus, határozott és nyílt harc árán, déli verőfényben a nagy kapu előtt.

Mi van a nemzeti parasztpárttal

Az utóbbi választások, de egyéb előző jelentések is világosan mutatják, hogy az összes politikai pártok között a nemzeti parasztpárt a legnépszerűbb. A párt azonban politikai irányban nem tudja kihasználni sikereit, nem is beszélve azokról a jelentős sikerekről (Cihosky tábornok felmentése és a Nemzeti Bank választásai), amelyben a pártnak nem volt közvetlen szerepe. A párt magatartása azt a benyomást kelti, hogy az élő összefüggés, mely a nép és a párt között van, békés és megnyugtató, amellyel szemben tartózkodónak kell lennie. Másképpen nem tudjuk megérteni azt az édeskes és méltóságtól mentes nyelvezetet, mely minden alkalommal megnyilatkozik. A november 14, december 15, január 25, február 20 végzetes dátumai elmúltak és mégis keresztényi — nem kampószerkesztes keresztényi — türelemmel várunk... Várunk mély türelemmel. Vajjon mire? Talán Astarte istennő napjára, amikor az érintetlenül maradt hajadonok is azt tehetik, amit akarnak, ősi, keleti szokás szerint?

Nagyon nehéz az utódlás kérdésében jóslatokba bocsátkozni, amikor a kormánynak eszeágában sincs mennie. Másképpen lesz megoldva a kérdés, ha a kormányt elkergetik és kényszerítik lemondásra és másként, ha a saját jószántából megy el. Ha a hatalmat megszerezzük, akkor ahhoz kétség sem fér, hogy a győztes a kormányzás. Ha azonban a kormány maga jószántából távozik, utána még egy *Tatarescu*-féle formáció következne, legyen annak a vezére akár *Vaida*, *Goga*, vagy *Argetoianu* neveznék bár a képviselőket a H. csoport tagjai helyett chemaristáknak, vagy lándzsásoknak.

Hogy a jobb-, vagy a baloldal jön-e? A kérdés maga is megtévesztő. Az alapvető kérdés más. Mindenki tudja a miniszterelnöktől kezdve a legutolsó cenzorig. Hogyan lennének ideológiai kérdések megvitathatók egy olyan országban, ahol az ideológiát nem is veszik komolyan és ahol az összes előfeltételek hiányoznak ahhoz, hogy egy eszme megvalósítható legyen? Befejezésül engedjék meg nekünk, hogy a tisztázódás kezdetét Maniunak a kiüldöldről való visszaérkezése után várjuk.

Gyomus hallgatás a Boila-ügyben

Ugyancsak a lap mai száma éles táma-

Charlie Chaplin
március 12-én
(csütörtökön) a
Select Mozgóban
Jegyek előjegyzetők délelőtt a Select Mozgó irodájában és délután a Select Mozgó kasszájában

dást intéz a nemzeti parasztpárt vezetősége ellen, mert a *Boila* Romulus ellen indított bünyügyi eljárással szemben nem lépett fel kellő eréllyel. *Boila* Romulust, mint Maniu unokaöccsét azért fogták perbe, hogy ezáltal kompromittálják a volt miniszterelnökt. A nemzeti parasztpárt — írja a lap cikke — nem használta ki kellő eréllyel *Cihosky* tábornok felmentését sem, most pedig, mikor *Boila* Romulust perbe fogták, gyanus hallgatásba burkolózik.

Ingyen tombola **Művészt**
UNIREA CLUBBAN
Str. Matei 4.
Minden szerdán és szombaton

D'Annunzio levele Mussolinihoz

Hogyan él a gardonei remete a hegytetőn „horgonyzó” cirkálón

Róma, március 10. Gardone Riviera fellett emelkedik egy hegy, a hegyen hatalmas park van s ebben a csodaszép parkban egy igen különös ház. Ebben a különös házban lakik egy igen érdekes ember, akiről sokat beszéltek már több évtizeddel ezelőtt is, s akinek különöségéről és az őriületet suroló hőbortjairól könyveket lehetne írni.

Olaszország nemzeti hősként ünnepli, de azért igen nagy óvatossággal vigyáz arra, hogy különöségével nagyobb bajt és kellemetlenséget ne okozzon.

Gabriele D'Annunzio ez az ember, akinek mesébe illő kalandjai nemcsak egy országot, de egész Európát szórakoztatták. Fiumei vállalkozása kaland volt, de kaland volt emlékezetes bécsi repülése is a háboru alatt, amikor az ellenséges főváros fellett bombák helyett verseit szórta le. Igaz, hogy ebben a cselekedetében nem annyira különösége, mint inkább a repülőtechnika fejletlensége vezette, mert gépe egyszerűen nem tudott volna ilyen nagy távolságra bombákat magával vinni, de kalandnak mégis érdekes kaland volt.

Bizarr ötleteinek csucspontján áll azonban az excentrikus és feltűnési viselkedéséből eredő gondolat, amellyel a gardonei hegy tetejére felszállította egykori hajóját, berendezte magának parancsnoki fülkét s abban tölti nem nagyon változatos, de különöshöz teljesen méltó életét. Matrózai, akik a számmizött, illetve inkább internált költő szolgálatát látják el, úgy élnek, mint egykor a tengeren, őrszolgálatot teljesítenek, raportra mennek. Ha pedig előkei vendég érkezik, akkor a hajó ágyuja szabályszerűen megszólal, hogy üdvözlésekkel fogadja a látogatót.

Különös azonban a barátság is, amely ezt az embert Mussolinihoz fűzi. A Duce akinek igazán elég sok gyakorlati érzelme van, praktikus ésszel a fasizmus szekerében fogja D'Annunzio hazafias örületét és inkább csinált, mint őszinte pátozsát. Soha nem mulasztja el, hogy arrajártában meg ne látogassa; amikor is a neki kijáró tizenkilenc ágyulövösen kívül meleg baráti ölelés és csók is fogadja a költő részéről.

Nemcsak fogadásakor szólal azonban meg a „Puglia” cirkáló ágyuja. Valahányszor valamilyen öröm, vagy gyász éri a nemzetet, Gardone lakói mindig hallják az ágyulöveket. Huszonhetet szólt most is az ágyu, amikor Olaszország az aduai csata emlékünnepe alkalmával megünneplelte az 1896. évi csata elesettjeinek megboszulását, s ezzel egyidőben a „parancsnok” — amint előszeretettel nevezeti magát — üzenetet küldött Mussolininek. Bármily hőbortos is ennek az üzenetnek a hangja, Mussolini kinyomatta és felolvastatta valamennyi fasizta szervezet tagjai előtt. Függő kérdés marad azonban, vajjon volt-e valaki a hallgatóság körében, aki meg is értette volna a „parancsnok” savait.

Mert bármily szép is a költő nyelvezete, megértéséhez nemcsak tökéletes olasz tudás, hanem jódag fantázia és jóakarát is kell. — „Kedves bajtársam és repülőtársam, sodalis unanímis” — megszólítás után

arról elmélkedik, hogy ő, aki annyi felesleges évfordulót ért meg, mennyire meg tudja becsülni azt az embert, aki úgy tud megünnepelni egy szerencsétlen eseményt, mint a nép felfelé törő pályájának pihe-nőállomását. „Nem azt ünnepejük — mondja, — hogy megbosszultuk a csatavesztést, hanem a vereségben az olasz hősiesség diadalát látjuk.”

Leírja ezután az aduai csata hőseinek bátorságát, a szavait a „Teneo te, Africa” történelmi mondásával fejezi be.

— „Kedves öcsém és bátyám, Benita Mussolini” — folytatja ezután levelét — „itt küldök Neked egy saját készítményű palisander és ezüst dobozt, de nem cigaretták, hanem törtények számára. Minden olasz történy egy megölt ellenséget ér ma.”

„Szelaszié — írja lejjebb — azért mulattat engem, mert szakálla olyan, mint a dicsfény egy szent feje körül a vidéki kávéházban.”

Ezután negyven év előtti eseményt mond el. Akkor a parlament előtt tüntetett az aduai csatavesztés miatt — mint mondja — a „bélhurutos” rendszer ellen; ezért elfogták és becsukták. „Ma büszke vagyok erre, s ezért Utánad én örülök legjobban a mai napnak.” „Lerázom magamról a vénséget és nevetek az éveken.”

Lelkes, cézárokat dicsőítő szavakkal bucsuzik Mussolinital. S így írja alá levelét: „Alalaa.” + Primo marzo 1936.

Ma tartja első cionista kultur-előadását a cluji cionista helyicsoport

Néhány évvel ezelőtt kéthetenként, a cionista közönség nagy érdeklődése jegyében, minden második héten cionista kultur-előadás volt Clujon. A helyicsoport válsága hosszabb időre lehetetlenné tette a kultu-előadások megtartását. Az újjászervezett helyicsoport szükségesnek látta, hogy a cionista munkának ezt a népszerű formáját újra meghonosítsa Clujon. Ma, szerdán a Paul Ehrlich Orvostársaság Maniu ucca 4 szám alatti helyiségében lesz az első cionista előadás, amelyet Gottlieb József elnöki programbeszéde fog bevezetni. Utána Weinberger Nándorné tart szemlét a világ zsidóságának aktuális problémáiról és a cionizmus eseményeiről. Végül Barzilay István „Palesztina és a gáluti zsidóság összefüggése” címen tart előadást. Az előadás este 9-kor kezdődik. Belépőjegy nincs.

— Erzsébet görög királyné visszatért Romániába. Bucurestiből jelentik: Erzsébet görög királyné visszatért az országba. A pályaudvaron Titeanu belügyi alminiszter fogadta.

HA NVERNI AKAR... CSAK A cluji BANCA ILIESCUTÓL VEGYEN SORSJEGYET
Húzás 1936 március 15!
Vidéki rendelések eszközölhetők: Levelezőlapon, utánvétellel, utalványon, csekken.
Postacsekkszám: 40.050.
Egy sorsjegy 200.— lej

SPORT

Tizenöt éves jubileumát ünnepli az aradi Hakoah

CLUJ, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Az aradi Hakoah sportegyesület pár nap múlva működésének jelentős fordulópontjához érkezik: diszközgyűlés keretében ünnepli fennállásának tizenöt éves jubileumát. Tizenöt évvel ezelőtt alakult az aradi Hakoah, ugyanakkor, amikor a még gyerekcipőben járó cionista-mozgalom vezetői kiadták a jelszót a zsidó ifjúságnak a sportszervezetek útján való fizikai és szellemi nevelésére. Erdély zsidó sportélete ekkor vette kezdetét és annak programját a cionista ideológia adta.

Tizenöt év történetét regisztrálni, a tizenöt év eseményeit, örömeit, kellemetlenségeit felsorolni ezúttal meddő volna. Az aradi Hakoah, az erdélyi zsidó sportegyesületek között, ha lehet még nehezebb körülményekkel kellett az idők folyamán megbirkózni. Az aradi zsidóság asszimilációs felfogása volt a legnagyobb akadály annak, hogy a Hakoah működését a legszelebb körben kifejtse és ennek dacára, a Hakoah, kitűzött programját a körülményekhez képest maradék nélkül megvalósította. All ez különösen arra a periódusra, amikor a sportegyesület vezetését a mostani elnök, dr. Salamon Ignác látta el. Dr. Salamon zsidó lelkesedése nem ismerve határt, jórészt egymaga, munkatársak nélkül vezette a Hakoah-t és szállt szembe a tornyosuló, főleg anyagi akadályokkal. Hogy a sportrészen kívül zsidó szempontból, mit valósított meg a Hakoah, elég megemlíteni, hogy az erdélyi zsidó sportegyesületek közül az első volt és az ma is, amely héber tanfolyamot rendezett egyesületében és amely a legteljesebb siker jegyében folyt le. Mi sem jellemzi jobban a Hakoah elnökének felfogását a zsidó sport eredeti hivatását illetően, mint az, hogy az erdélyi zsidó Makkabi szövetség elnöke. A Hakoahnak ilyen vezetés mellett megadott, hogy mint a Makkabi zászló vívője ünneplje tizenöt éves jubileumát.

A jubileum alkalmából Arad zsidó társadalmi illő keretek között fog ünnepelni. Társadalmi bizottság alakult, amely Hakoah-aránykönyvet fektet fel, amelybe a zsidó társadalom jórészt minden tagja beírja nevét, hogy anyagi megváltásával biztosítsa a tekintélyes multu zsidó sportegyesület jövőjét.

Az aradi Hakoah jubileuma nemcsak a sportegyesület, de az egész zsidó társadalom ünnepe. Ennek jegyében az ünneplő aradi zsidó társadalom mögött egész Erdély zsidó társadalmi üdvözlő a jubiléum zsidó sportegyesületet, amelyhez az Uj Kelet is csatlakozik.

A Nemzeti Bajnokság heti műsora
Aradon Gloria—Kinizsi.
Bucurestiben szombaton Juventus—CFR, vasárnap Venus—Viktoria.
Clujon Universitatea—Unirea Tricolor.
Oradean NAC—AMTE.
Timisoaran Ripensia—Crisana.

Elutaztak a román asztaliteniszek a világbajnokságra. A holnap kezdődő pápai asztaliteniszvilágbajnokságra a román válogatott gárda kedden reggel Clujról, miután előző nap este a Villamosmú tornatermében hivatalos bucsuztatón vettek részt, elutaztak. A válogatott gárda összeállítását változatlan. Itt említtük meg, hogy az országos asztaliteniszbajnokságon befejezetlen maradt ifjúsági bajnokság döntőjét Clujon lejátszották és azt Klein Béla Haggibborral szemben klubtársra, Erős Géza nyerte. A férfipárosverseny döntőjét azonban nem lehetett lejátszani, mert Schapira csak a késő esti órákban érkezett a Rapiddal. Ennek a versenyszámnak lejátszása a világbajnoki verseny után a marad.

Csehszlovákiai turára megy a satumarel Barkochba labdarúgócsapata. Tudósítónk jelenti: A kerületi bajnokság felé biztos lépésekkel haladó Barkochba labdarúgócsapata rövidesen csehszlovákiai turára megy. Szó van róla, hogy kisebb erdélyi tura után a csapat Bucurestibe is ellátogasson. A vezetőség annak lehetőségét is kezei, hogyan mehete a Barkochba palesztinai turára. A Barkochbában egyébként a nemrég megalkult torna- és vívőszakosztályok igen szép eredménnyel működnek. A tornaszakosztályban férfi, női és gyermekcsapatok működnek tanárok és tanárnők ellenő zése mellett. A Barkochba tagjai egyre szaporodnak, ami a legjobb bizonyítja az egyesület értékes működésének.

KÖZGAZDASÁG

Kizárja a visszleszámitolásból a renitens exportörök váltóit a Banca Nationala

A Bancanát azon felhívásának, hogy az importörök az általa követelt 44%-os devizafelárat fizessék be, számos importör nem tett eleget. Ezekkel szemben a Jegybank már korábban kiltatásba helyezte azon retorzióját, hogy kizárja őket a kiting forgalomból. Amint Bucurestiből értesülünk, összeállította a késedelembe levő cégeknek jegyzé-

két és azt az egyes jegybankfiókokhoz napok múlva beküldi. Ezen cégekkel szemben a Jegybank nemcsak a fentebb említett retorziókat alkalmazza, hanem kizárja őket a visszleszámitolásból is, olyképpen, hogy a mulasztásban levő cégek váltóit nem fogja visszcompra elfogadni.

On nem ismeri a SHELL OIL COMP. által kite-melt „FLINT-KOTE” szigetelés tökéletességét, mert ha ismerne, már rég nem lakna vizes lakásban. — Hívja fel az „Lzoletem” céget Cluj, Regina Maria 22. sz., telefon 15.08, ahol díjmentes felvilágosítással szolgálnak.

Ujabb ajánlatot tesz hitelezőinek a Banca Marmorosch

A Banca Marmorosch kényszeregyezési kérése alkalmával 4.000.000.000 lej passzívumot mutatott ki. Ezen összegből máig cca 3.300.000.000 lejt rendezett, úgy hogy jelenleg cca 700.000.000 lejt rendezetlen tartozásai vannak. Ebből 200 millió lej oly hitelezők követelése, kik semminő egyezési ajánlatot elfogadni nem voltak hajlandók. 600 millió lej azoknak a hitelezőknek a követelése, kik a bank által felajánlott 10 éves egyezséget elfogadták. Ez utóbbiaknak a Banca most ujabb ajánlatot készült tenni, mely szerint követelésük 5%-át ez év áprilisában, 28%-át július 1-ig Péterfalvi Papirgyár és más iparvállalat papirokban fizeti ki, míg 5%-ot október havában és a fennmaradó 42%-ot 20 féle évi részletben egyenlíti ki. A bank egyben garanciát vállal, hogy az iparvállalati papirok 1937 július 1-ig az átvetteli árfolyamon értékesíthetők lesznek. A Banca Marmorosch igazgatósága egyben tárgyalásokat indított be a Jegybankkal arra nézve, hogy a Bancanát mondjon le 2 évre azon elsőbbségi jogáról, mely őt a Discomnak a

Blancbankára eső részesedésére megilleti. Amennyiben a Bancanát erről a részesedésről lemond, az így felszabaduló összeg birtokában a Banca most ujabb egyezési ajánlatot lép hitelezői elé.

Pénzügyminiszteri rendelet a kétes követelések tartóközléséről

A pénzügyminiszterium 1936 március 6-án kelet 394908 számú rendeletével közölte a pénzügyvizsgatóságokkal, hogy az adóügyi központi bizottság az 1936-7 adóévre is a különbségeket 10%-ban állapította meg a kétes követelések tartalékalapjára adómentesen tartalékolható maximális összeget. Miután az így tartalékolás a pénzügyi közegek által csak az esetekben vétetnek figyelembe, ha úgy a mérlegben, mint a nyereség-vesztés számláin kifejezetten „reserve speciale pentru creanțe dubioase” címen szerepel, a tartalékolásnál erre okvetlen figyelemmel kell lenni.

KI MONDOTTA

volna ezekről az emberekről, amikor az uccán látta őket:

200 LEIVEL
nyerhet
EGY MILLIÓT
a havankénti húzókon.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

EGÉSZ SORSJEGY ÁRA 800 LEI.
NEGYED SORSJEGY ÁRA 300 LEI.

HOLNAP MILLIOMOSOK LESZNEK!

Bizonyára senki sem, mert külsőjük semmivel sem árulta el ezt a lehetőséget. De mindégik zsebében ott volt az ÁLLAMI SORSJÁTÉK sorsjegye! Ugyanez történik Onnel is... Ma azt hiszi, hogy nincs szerencséje. Az üzletek gyengén mennek. Keres munkát, de nem talál; gyötrik a napi gondok. Az Állami Sorsjáték sorsjegye az egyetlen remény az Ön kezében. Nézzon körül, a milliomosok százai körében, akiket azaz tett a Sorsjáték. Nem létezik család, kör, iroda, ahol valaki ne nyert volna jelentékeny összeget. Ne gondoljon azokra, akiket elkerült a szerencse eddig. Gondoljon a nyertesekre, akik között minden hónap 15-én Ön is lehet.

Az első osztály húzása március 15-én VÁSÁROLJON IDEJÉBEN SORSJEGYEKET!

JAWOL

a legideálisabb idegesillapító.
Gyógyít kikéket, gripát.
Szemből fej. és fogfájást.

Ha a vállalatok behajthatatlan követeléseket irnak le, azokat ezen tartalékalap erejéig ezen a számlán kell keresztül vezetni és csak az esetleges többletet tanácsos leírni közvetlenül a nyereség-vesztés számlán keresztül.

Lehet kérelmezni a második negyedévi importkvótákra. Az 1936 évi első negyedévi importkvótákra kérvényeket csak folyó hó 14-ig lehet benyújtani. A második évnegyedre már március 15-él be lehet nyújtani a sürgős kéreket.

Gyűlésznek az ipari szeszpárlók. Az ipari lepárlók közelebből Clujra orsz. értekezletet hívnak egybe, ahol az ellenük hozott intézkedéseket vitatják meg.

A Fehér ló című világhírű filmpoerette nyitja meg az idei szezon a Szinkór Mozgó

Az idei moziévad legnagyobb meglepetése a Szinkór-mozgó mai nyitó premier filmje. Nagy áldozatok árán sikerült lekötni Bucurest, Budapest, Wien-nél egyidejűleg a Fehér ló című Benatzky operettjét. Mindhárom fővárosban hetek óta zsufolt házak előtt vetítik az osztrák filmgártás e remekét. A bucaresti lapok egyöntetien megállapítják, hogy ezzel a filmmel az osztrákok messze felülmúlták a német filmgártást. A budapesti Nemzeti Sport kritikája: „Vad ciklémentő illatos levegő árad a filmről. A zene, a természetes külső felvétel gyönyörű, hiszen ott készült a wolfgangi tó körül. Ugy a meseje, mint a rendezés 1-es osztályzatot érdemel.” Ezt a kivételes, pompás világlágeret mai kezdettel mutatja be a Szinkór igen alacsony, népies helyárakkal. Földszint 20 lej és erkély 13 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

- Szerda, március 11.
- Bucuresti. 11.30: Lemez. 17.15: Modern zongoralemezek. 18.15: A Theodorescu négyes játéka. 18.45: Rádiózenekar. 20.05: Cselló. 21: Kis rádiózenekar.
 - Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 17.50: Hangemezek. 18.40: Szalonzene. 20.15: Budapesti Hangversenyzenekar. 21.10: Hírek. 22.25: Cigányzene. 23.30: Jazz.
 - Bécs. 16.05: Hegedűművészek lemezei. 17: Mélyhegedű és zongoraszonáta. 19.25: Mozart: Szóktetés a szerályból.
 - Belgrád. 22.30: Tánclemez.
 - Milanó. 20.35: Pirsteri: Orseolo, opera.
 - Prága. 20.55: A cseh filharmonikus hangversenye.
 - Rádió Paris. 21: Schumann: A-dur hegedű és zongoraszonáta.
 - Riga. 18.15: Induló. 20.10: Vegyeskar.
 - Stockholm. 20.45: Hangverseny.
 - Strassbourg. 18.30: Rádiózenekar.
 - Toulouse. 19: Operáriák. 21.40: Orosz dalk.
 - Varsó. 15.30: Szalonzóna.
 - Zágráb. 22.15: Táncezena.

Csütörtök, március 12.

- Bucuresti. 12.15: Lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 19.15: Alexandru Bojenescu román dalokat énekel. 19.40: Uj lemezek. 19.55: A filharmonikus hangversenye.
- Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Szalonzene. 12.30: Hírek. 18.45: Cigányzene. 22.35: Hanglemezek. 24.05: Hírek.
- Bécs. 19.25: Bjalling tenor ária- és dalestje.
- Belgrád. 20: A királyi gárda szimfonikus zenekara. 22.20: Rádiózenekar.
- Brünn. 16.10: Rádiózenekar. 22.15: Jazz.
- Brüsszel. 21: Szimfonikus hangverseny.
- Milanó. 17.15: Fierro szoprán és Fussi tenor hangversenye.
- Rádió Paris. 21: Girard énekeső dalestje.
- 21.45: Az állami rádózenekar hangversenye.
- Riga. 19.15: Dalok.
- Stockholm. 20: Rádió szólistákkal.
- Strassbourg. 21.10: Weber: Oberon nyitány és Hubermann lemezek.
- Toulouse. 18.45: Tangódalok. 22.10: Mascagni: Parasztesücslet, ábránd.
- Varsó. 15.30: Mandolinzene. 16.15: Szalonzene. 20: Hangverseny.
- Zágráb. 17.15: Rádiózenekar.

Cluj, március 10-én, után hat óra, egyetemi taná...

Uraink... lem megpoc... tovább órat... letileg megünn... előadására.

Lehet, hogy... den diákja m... tömeg volt az... hat óraker az... erkélyét.

Piros egye... keresztet a n... szokatlanul so...

A jegyszede... tesek. Szinte... lükön levő pi... csendőr unott... mulja a „tilt... telik „az ajtó... A Petru Ma... geit felvonulta...

Minden szin... tedik. Az emb... vetkezik a zen... valamilyen ez... Goga megjel... Maior elnöke k... a felkésedés. G... megilletődés n... neplés ellenér... kezik. A diáko... mások a tapsol...

— Trolalomr... — Vagy kultu... helyesebb — ál... nemzeti politik... — Nem impo... — mondja Gog... ták azt ki, a... jéből indul ki a... Taps. Goga e... — Evtizedek... kizmus — mond... a pillanat, amik... kezd eddigi áju... lista erők össze... mék jáják át, a... arra, hogy a... veszélyeztető... megmentsék.

(Szépen besz... dulatokkal mo... amikor az évti... ról, a nacional... Cuzákkal val... géről beszél, ju... diákok vagy n... nak tudni —, K... Kelet egyik e... 1925 október tí... suk — a köve... — Igaz-e a... — hogy a... Averscu és... akar a cuzis... — Ne ülje... reszteléseknek... — melyeknek... pártot diszk... Goga mondta... ócsóiti ma a f...

De az előadó... a kérdésem.

— 1913-ban... tént a békeköt... Mint annyi más... tam, hogy láss... ujonnan hódító... Megérkezve a... meknek, fel... noknak végtelen... felé menetelni... polgármesternél... emberek? Az... embér? — mer... óta az első szóf... — Az elfogí... voltak ezek. Az... gesen, minden... megcsókolhassá... A bolgár haz... népvész most... A bolgár hazaf... dákkal illusztrál...

Goga Octavian a cluji pódiumon

Goga Octavian a kisebbségekről, akiket csak elnyomni kell és a zsidókról, akiket ki kell üldözni

Kis elmélkedés arról, hogy mit mondott Goga 1936-ban és mit 1925-ben

Cluj, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Délután hat óra előtt tíz perccel Sextil Puscariu egyetemi tanár megszokott előadását:

— Uraim — mondja diákjainak — remélem megbocsátanak, hogy ma nem tartok tovább órát. Ugy hiszem mindnyájan, testületileg megyünk át a Román Színházba Goga előadására.

Lehet, hogy Sextil Puscariunak nem minden diákja ment el, de kétségtelenül nagy tömeg volt az, amely ellepte tegnap délután hat órák az Opera földszintjét, páholyait, erkélyét.

Piros egyetemi sapkás diákok, hógok, kereszttei a mellükön, sok lány és asszony, szokatlanul sok asszony.

A jegyzetők marcona képű horogkeresztesek. Szinte félelmetessé teszi őket a mellükön levő piáshelvény. Néhány katona és csendőr unottan áll: őrt a foyerben és bámulja a „tiltott” jelvényeket. A terem megtelik „az ajtók mellett is alig van hely.

A Petru Maior diákgyűlését összes tömegeit felvonultatta vendége tisztelőre.

Minden színpadiasan hat. A nézőtér elsötétedik. Az ember azt hinné, hogy most következnek a zenekari nyitány és aztán bevonul valamilyen egzotikus öltözetben a „vezér”.

Goga megjelenik a színpadon. A Petru Maior elnöke kíséri. A diákok között tombol a lelkesedés. Goga kissé unottan áll, semmi megilletődés nem látszik rajta a nagy ünneplés ellenére sem. Hitleri üdvözlés következik. A diákok közül egyesek viszonozzák, mások a tapsolással vannak elfoglalva.

Mi fontos a ciuceai költőnek? — Irodalomról beszéljek? — kérdi Goga — Vagy kulturális előadást tartsak? Talán helyesebb — állapítja meg gyorsan — ha a nemzeti politikáról beszélnek nektek.

Nem importáltuk a nacionalizmusunkat — mondja Goga. — Nem is a vezetők találta azt ki. A nagy román tömegek pszichéjéből indul ki a mi nacionalizmusunk.

Taps. Goga első mondatának sikere volt. — Évtizedek óta él bennünk ez a nacionalizmus — mondja — és most jött el végre az a pillanat, amikor az ország végre felocsúdni kezd eddigi ájultságából, amikor a nacionalista erők összefogtak és az országot oly eszmék járták át, amelyek egyedül alkalmasak arra, hogy a román népet nemzeti létben veszélyeztető elemektől és mozgalmaktól megmentsék.

Goga egykor és most... (Szépen beszél Goga. Remek szóközi fordulatokkal mondja el mondanivalóját. Csak amikor az évtizedek óta élő nacionalizmusról, a nacionalista erők összefogásáról, a Cuzáékkel való fúzió történelmi jelentőségéről beszél, jut az eszünkbe az — amit a diákok vagy nem tudnak, vagy nem akarnak tudni —, hogy Goga — mint ezt az Uj Kelet egyik elsárgult lappédányában, az 1925 október tizenharmadiki számában olvassuk — a következő nyilatkozatot adta:

— Igaz-e az a hír — kérdi az újságíró —, hogy a néppárt (melynek élén akkor Averescu és Goga állottak) fuzionálni akar a cuzistákkal?

— Ne üljenek fel ilyen komolytalan híreszteléseknek — hangzik a gyors válasz —, melyeknek tisztán az a céljuk, hogy a pártot diszkreditálják.

Goga mondta ezt akkor Cuzáékra és Goga dicsőíti ma a fúziót.)

A költő és a politikus De az előadó már rég tovább haladt ezen a kérdésem.

— 1913-ban történt — meséli. — Megtörtént a békekötés a Balkán háború után. Mint annyi más román, én is Bazargicba utaztam, hogy lássam azt a területet, amelyet újonnan hódítottak meg a román fegyverek. Megérkezve a városba, asszonyoknak, gyermekeknek, felnőtt férfiaknak és aggasztóknak végtelen tömegeit láttam az állomás felé menetelni. Kíváncsian érdeklődtem a polgármesternél: — Hova mennek ezek az emberek? Az állomáshoz — válaszolta a primár —, mert most érkezik az okkupáció óta az első szófia vonat Baza gicba.

— Az elfoglalt területek bolgár lakosai voltak ezek. Az állomáshoz mentek ki tömegesen, mindenki az állomáshoz ment, hogy megcsókolhassák a szófia vonat mozdonyát. A bolgár hazafiságról beszél Goga. Nem népevezér most, nem demagóg, hanem költő. A bolgár hazafiságot más, gyönyörű példákkal illusztrálja.

Aztán hirtelen a poéta Goga helyett újra a népevezér szól: Láttam ezt a nacionalizmust és akkor jöttem rá először arra, hogy ezeket az embereket csak a legagresszívabb módon lehet a megváltozott körülmények között az új hazába beilleszteni. Meg kell szakítani erőszakosan mindazokat a szálakat, melyek régi hazájukhoz fűzik őket.

Ugyanilyen hangnemből beszél oroszokról, magyarokról, más nemzetiségekről. Agresszív, erőszakos nacionalizmust követel, mint egyetlen ellenszökvőt — a poéta által dicsért — kisebbségi nemzeti érzés ellen.

Végre — a zsidók... A hallgatóság körében mozgás támad. Goga már háromnegyed órája beszél. Szó

Amidőn Ön egy tubus fogkrémet vásárol egy kérem gondoljon a **NIVEA**-ra.

A kiváló minőségű fogpasztája neve **NIVEA**

A nagy tubus ára csak **Lei 24**

volt bolgárokról, románokról, magyarokról és mindenféle másról, de valami hiányzik az előadásból — ami nyugtalanítja a diákokat.

Goga tudja ezt és nem késlekedik többé.

— „Ovreii din România” — mondja a büvös jelszót és a hallgatóközönség soraiban viharos taps tör ki, majd kínos csend következik.

A diákok kétperces tapsvihár után vetek csak észre, hogy ők most tulajdonképpen a zsidóknak tapsoltak.

Goga mosolyog és beszél tovább. Mindaz, ami költői volt eddig az előadásában, eltűnik

ezután. Goga gyűlölködve beszél, már nem előadó, hanem demagóg.

A tapsok eddig lanyhák voltak, most annál élénkebbek. Hosszasan beszél Goga. Mindazokat a frázisokat, amiket galiciaiakról, betolakodottakról, gangszterekről, kis-kereskedőkről, pajezesekről ilyenkor el lehet mondani, — elmondja Goga.

Aztán újabb tapsvihár, antiszemita induló hangjai hallatszanak az előadás véget ért.

A költő beszélt vagy a politikus? Valahogyan a kettő elkeverve: költőnek politikus, politikusnak költő. Furcsa keverék. Csak fasizmus jöhet ki belőle. Semlyén István

Capitol Mozgó Ma premier!

A prágai diák

A diák: Adolf Wohlbrück, Julia a színésznő: Dorothea Wieck, Dr. Carpis: Theodor Loos. Rendezte: Arthur Robinson.

Kommunista zavargások Spanyolországban

Számos halottja és sebesültje van a marxisták és fasiszták összecsapásának

Madrid, március 10. (Rador.) Scalónban kommunista tüntetések voltak, amelyek véres verekedéssé fajultak el. A politikai ellenfelek revolverrel lőttek egymásra. Az összeütközésnek 4 halott és sok sebesült is áldozata.

Toledóban a fasiszták és marxisták közötti összeütközés során egy munkás meg-

halt, 3 megsebesült. Emiatt a munkások sztrájkba léptek. Az üzletek zárva vannak.

Cadixban a kommunisták felgyújtottak 7 templomot és kolostort, 1 szemináriumot és több iskolát. A tűz rendkívül értékes műemlékeket pusztított el. Az ország más helyein is zavargások vannak.

Ujra egy oradeai végrehajtó megsértőjét ítélte el a cluji hadbíróóság

Ló és kocsli után vetettek ki adót egy oradeai házaspár, akiknek sohasem volt se kocsliuk, se lovuk

Cluj, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Rövid idő leforgása alatt a harmadik olyan hatóság elleni erőszak pert tárgyalja a cluji hadbíróóság, ahol végrehajtó volt a hatóság közege és adófizető polgár a vádlott. Mind a három esetben oradeai személyek voltak a szereplők. A mai tárgyaláson egy oradeai házaspár, Ficuş Dumitru és felesége azzal a váddal kerültek bíróság elé, hogy a múlt év augusztusában kést ragadtak Vlaicu végrehajtóra, aki egy rendőr és egy dobos kíséretében megjelent a lakásukon, hogy adótartozásában elárverezze holmijukat.

A vádlottak egyszerű munkásemberek, elbeszélnek a történetet. Az asszony vezeti a szót, aki elmondja, hogy igazság szerint nem is volt adótartozásuk. Egy kocsira és lóra vetettek ki rájuk adót, de esküsznek, hogy soha életükben nem volt nekik se kocsijuk, se lovuk. Amikor a végrehajtó megjelent — meséli az asszony —, érthetően megremültem, hogy el akarja vinni a butorunkat. Hiába mondtam neki, hogy jogtalan az

adókövetelés. Amikor ellenálltam, Vlaicu végrehajtó alaposan elvert, míg a rendőr fogta a kezemet, hogy ne mozdulhassak. Kétségbeesett helyzetemben ragadtam meg a kést, de nem akartam rosszat vele, hanem csak megijeszteni őket. A férjem már passzívabb szerepet játszott. Ő csak állt és nézte, hogy a felesége, hogy „egyezkedik” a hatósági emberekkel.

A tanuk mind azt vallották, hogy látták, amikor a végrehajtó ütötte az asszonyt, a rendőr pedig lefogta a kezét. Az ügyész hangsúlyozza vádbeszédében, hogy Oradean mind sürribben fordulnak elő hasonló esetek, hogy a polgárok legelemibb kötelességüknek az adófizetésnek nem tesznek eleget. Fogházbüntetést kér. A védő kiemeli, hogy egy fiktív adóért zaklatta a végrehajtó a vádlottakat, sőt a tanuk bizonyítják, hogy el is verte az asszonyt. Felmentést kér.

A bíróság rövid tanácskozás után 400 lej pénzbüntetés fizetésére ítélte Ficuş Dumitrunét, míg férjét felmentette a vád alól.

Munkás Mozgóban mátlól 3, 5, 7 és 9 órákor:

A Rotschild-ház titka

Főszerepekben: BORIS KARLOFF és LORETTA YOUNG. Helyárak: 10 és 12 lej.

Súlyosan elítélte a tábla az adóperceptorokat, akik a beinkasszált készpénz helyett adóbonokkal számoltak el

Cluj, március 10. (Az Uj Kelet tud.) A cluji itélőtábla Manescu tanácsa ma délután 1 órákor hirdetett ítéletet Cibu Remus, Ciugudeanu Cornél, Fulea Nicolae, Tut Mihai, Sântu Nicolae, Sasu Petru, Neamtu Gheorghe, Badila Simion és Popa Aurel, albaiuliai és sebesi adóvégrehajtók és perceptorok bűnében, akiket az albaiuliai törvényszék néhány hónappal ezelőtt — Badila és Popa kivételével — 6 hónaptól 1 év és 2 hónapig terjedő börtönbüntetésre ítélte.

A perceptorok ellen azért indult meg eljárás, mert Alba megyében különböző községekben adókat szedtek be, a készpénzben beszedett illeteket azonban nem szolgáltatták be a pénzügyigazgatóságnak, hanem adóbonokat vásároltak és ezekkel számoltak el.

A vádirat szerint a perceptorok tulajdonképpen nem követtek volna el visszaélést, mert az adóbonokat az állam teljes névértéküknek megfelelően adta ki és csak a tözedei forgalomban csökkent 60—70 százalékkal értékük, miután azonban a perceptorok az államnak már befolyt pénzekért vettek bont, ezt úgy minősítik, mintha az államkasszából pénzeket vettek volna ki, hogy ezzel spekuláljanak. Az értékpapírok vásárlásával 60—70 százalékkal károsították meg a befolyt adók után az államot.

A tábla bűnösöknek mondotta ki a vádlottakat ezekben a visszaélésekben és felmentelte a törvényszék által kiszabott büntetéseket.

Cibu Remus 3 évet, Ciugudeanu Cornél 1 évet, Fulea Nicolae 1 évet, Tut Mihai 3 évet, Sântu Nicolae 2 évet, Sasu Petru és Neamtu Gheorghe 3—3 évet kaptak, míg Badila Simiont és Popa Aurelt felmentették.

Camarasescu ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlottak fellebbeztek a semmitőszékhez.

Mégis Hirota lett az új japán kormány miniszterelnöke

Tokió, március 10. Rövid tokiói távirat arról számol be, hogy az egy napi kormányzás után lemondott Hirota, volt külügyminiszter lemondását a mikádó nem fogadta el és újra öt bizta meg kormányalakítással. Hirota megalakította kormányát és átvette hivatalát.

A lapok szerint Hirota politikájának főbb irányelvei ezek lesznek: Mandzukuo nemzetközi pozíciójának megszilárdítása, a szovjethatár hadmentesítése, a kommunistaellenes front létrehozása Kinával és az Egyesült Államokkal, valamint Angliával folytatandó tárgyalások által a haditengerészeti fegyverkezések csapdájának elhárítása.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Uj héber költészet

(A Pharos uj héber vers-anthológiája ele)

J. L. Perec egyik novellájában szimbolikus módon tárja elénk azt az ujjongást, amelyet az elnyomott gettó-zsidó érzett az évszázadokon keresztül elfelejtett munka eszméje megtalálásakor. A novella címe: **A kincs**. Smerl, a kis lengyelországi zsidó szabó találkozik a kincsel egy holdvilágos pénteki éjszakán. Ugy kezdődött, hogy nem jött álom a Smerl szemére. Sütött a hold, ezüst-sárga sugarait behintette Smerl odvas házközbé és izgató varázsával felkócsolta a vért. Felkel az ágyból, ruhát vesz magára, kijön az utcára. A falu házi mélyen fáradt álmutat aludtak a zsidók. Ejjelután lehetett és Smerl egy csendes chaszid dalt dudolva indul kifelé a faluból. Amint séta közben felemeli fejét, mintha káprázat játszadozna vele, két lépésnyire tőle egy jódarab, kerek gyémánt csillog a porban. Két lépésnyire tőle, gazdátlanul. Legelső mozdulat a mohány utána nyult, de eszébe jutott, hogy szombat van. Szombaton tilos minden tárgyat megérinteni. Smerl zsebre rakja kezét, megerősíti szívét és tovább sétál, egy chaszid dalt dudolva. De a kincskáprázattól nem bír szabadulni. Amint továbbhalad, észrevette, hogy a kincs követi. Lépésnyire előtte gurul a porban. Elöl a kincs, mögötte Smerl. Istenem — gondolja —, jó lenne felemelni, hazavinni. A kincs árárt ruhát vásárolna gyermekeinek, jó ételt, még házat is vehetne. Az aszonymak jó ültést bérelhetne a templomban, a resekul neje mellett. Ráférne. Szegény zsidó feleségének nem arany a dolga. De — tilos szombaton a gyémántot megérinteni. A Rossz Szellem játszadozik vele, szegény zsidócskával... Így értek ki a falu határába. Elöl a kincs, mögötte Smerl gondolataiba merülve. Már hajnalodott. Az ut kétoldalán húzódó mezőkön szorgos parasztekkel művelték a földet. A szabócska elnézte, amint ezek a lengyel parasztek szeretettel és odaadással végzik munkájukat és összehasonlította őket a falusi zsidókkal, akik élete fölírások mellett, távol az élet lüktető valóságától zajlik... Fenséges érzés vett rajta erőt. Rádöbbent az élet lényegére és bölcselére. Hogy az élet célja: a munka. Amit két kezével végez az ember. Hiába hirdette az orosz cár, hogy a lengyel föld az orosz uraké, Lengyelország azé, aki megművelte földjét. Aki vérvét pecsételte meg tulajdonjogát... Azé a föld, aki megműveli. A munka adja meg az élet-hoz való jogot. Szótte volna Smerl ezt a gondolatfontalat a végső konzekvenciáig, ha nem állt volna előtte a figyelmeztető tábla, hogy ime két kilométernyire távolodott el házától... És ennél többet nem gyalogolhatnak a zsidók a szombati nap szentsége miatt. Visszaforodott. És ime: a kincs is megfordult. Most is előtte gurul. Elvezeti a szabót hazáig. Kinyitja az ajtót előtte. Az ágya alá gurul... És Smerl boldog megelégedéssel alszik. Kincs van a birtokában. Az ujjászületett munka felismerésének eszméje... A kincs a munka. Amivel megszerzi magának az életet, amivel kiverekszi magának a mindennapokat... Eddig a novella.

A cionista gondolat meghozta a zsidóuccának Smerl zsidó felfedezését. A Munka évszázadokon keresztül elhomályosított eszméje új fényben ragyogott fel és zsidó fiúk és lányok ez-e hirdetik Smerl filozófiáját szerte a világon. Palesztina sajátosságai közé tartozik, hogy költői a nép életét élik, beágyazva az ország gigantikus olvasztókemencéjébe, maguk is résztvesznek a mindennapok vajudásaiban, forrongó-izzó életben. A legklasszikusabb héber próféta — Ezsajas — öreg barátja volt a gallileai hegyek alján verejtékező zsidó parasztnak, izzó átkai az idegen befolyás alatt álló zsidó potentátok ellen a nép lelkéből fakadtak és szines álmái a négy királyok idejében bajjal sanyagatott zsidók lelkéből szövétek... A modern héber poéta is azt önti költői formába, amit és ahogy a chamszintől felborzolt zsidók érznek és élnék és amit akadózó nyelvük kifejezni nem képes. Yémen és Germánia fiait szállítják százával hajók Haifa kikötőjébe és ha csak az agyonnyagatott zsidók ámuló szemmel merik fel az eléjük táuló Keletet, sivatagtengert, az ujjáéledésre induló szülőföldet, a „moszkovnyikokat”, amint a föld mellé térdelve figyelik, miként mozdul már a rozsdá... — csodálkozó pillantásukat ellesi a héber költő, melléjük áll és fülükbe dalolja: ezt a földet itt, ezt az országot úgy nevezik: moledet, szülőföld... Ez az a föld, melyről

álmodoztatok sötét éjszakákon a szétszórtaságban. Amikor tavaszi estéken szélesre tartatok házaikat ajtaikat, mintha vendéget vártatok, a Messiással ezt vártatok. Ez az, amit vártatok... A szülőföldet. Önmagotok megváltását. És midőn zsidók évszázados semmittevesben kifinomodott kezei felszöndének a munkától, megtorpanásuk pillanatában, mellettük áll a héber költő, fülükbe dalolja hazatérő zsidók új himnuszát, Bialik ö.ök sorait:

Mi jáciléjnu méráév,
Mi jáciléjnu lechem ráv,
Umi jáskéjnu kosz cháláv?
Lömi todá, lömi bráchá?
Láávodá vólámiláchá...

(Ki ment meg bennünket az éhségtől, ki ad nekünk kenyeret enni és jó tejet inni? Kinek jár hála, kinek áldás: a dolognak és a munkának...) A felkísértő multtal szemben ott áll biztosan és keményen a jelen. A Mult? Talajtalanság. A Jelen? Talaj a lábak alatt és a Munka eszméje. Innen van, hogy a modern héber költészetben renezán-szát éli ez a két alapeszme: szülőföld és munka, lévén a modern héber költészet, minden modern művészethez hasonlóan, a valóságos élet hű tükré.

A cionista eszme a zsidócca lelkének mélyére hatolt. Felszínre hozta az évszázadokon keresztül szunnyadó erőforrásokat. Mindaz, ami a galuti esztendőkhöz hosszú során át el volt ásva mélyen, a szív alá, most mintha áldott nap érte volna, felragyog a maga érintetlen nagyszerűségében és pompájában. Mocsárlással, klímával, természettel, emberi közönnyel, megneemtéssel dacolva építik a zsidó jövőt zsidó fiúk és lányok ezrei. Alprófétaik regimentjéit meg nem tán-

torodva, nyilegyenesen haladnak előre az új zsidó Holnap előkészítésének útján. Melettük áll a héber költő, bátorítja őket, emlékeztetül feleleveníti a galuti napokat, gettót, pogromokat, zsidóuccát... Jichák Lámdán, Slonszki, az izzószavu, ostorozó, patétikus Uri Cvi Grienberg, a halk-melan-kólikus Káchél, az oroszból zsidóvá lett Elisóva: ennek a hősi chaluc heroizmusnak dalosai. A munkával ujjáéledő szülőföld lantosaiavá szegődtek és ki-ki a maga útján, de együtt e két alapeszme felismerésében: munka és szülőföld. Veseikben ujjáélednek a próféták, átkokat szórnak a közönyösek, kalmárlelkű munkaadók fejére és ősi zsolta-rosokhoz híven hőmpölygő sorokban zengik „a csodátevő nép dalát”. Átkokat szórnak a kapzsl zsidó munkaadó fejére, aki idegen munkással dolgoztat, kiszorítva ezáltal a zsidó munkást, patétikus sorokban itélik el a hasznosítókat és a palesztinai zsidó munkásság ajkain nem halkulnak el a versek, sztrájkó ségről, a megcsufolt messiásról, a város csábításairól és mindarról, ami a palesztinai zsidó élet. Dalok szólnak a yemenita cipőtisztítóról, aki keserű szájjal gondolt vissza régi hazájára és ujjáéled a héber szerelmi költészet, mely az Enekek Eneke óta néma volt. Ezek a héber versek elhosszúk nekünk egy, a szemünk előtt izmosodó zsidó világ minden vajudását, problémáját, társadalmi fonákságait és kínóveit. És mint-ahogy ez az élet, amit ezek a versek megénekelnek egy most fejlődő, most felnövekvő és kiteljesülő társadalomnak az élete, a róla szóló versek is magukon viselik ezt a lázas átmenetet, készülődest, féligérettséget, mint-ha mindez csak előfutára lenne egy tisztultabb élet költészetének. Megtaláljuk az európaizodott héber lelket utban a vissza-keletiesedéshez, amint lelke lassankint visszszóitókzik ősi, keleti gunyjába. A leegyszerűsödött étellel együtt leegyszerűsödtek a nép problémái, világ- és létezésélete. Kiábrándulva mindabból, ami Európa, civilizáció, önmaguktól várják a megváltást a nép számára. És ha létezik új héber költészet, ennek újsága éppen ebben a leegyszerűsített szemléletben, ujjáéledt eszméiségben és problémakomplexumban van. Morris Rosenfeld a var ógép katogását öntötte rímekbe, elpanaszolja a szegény szabó örök harcát a varrógéppel. Keserű, lemondó lírával énekl meg a munkás életét. Ezzel szemben a pa-

lesztina munkásság költői vig ütemekben, pattogó strófákban, ujjongással írnak a munkáról és az izzadságcsépp, ami végig- osorog a chaluc arcán, mintha aranycsépp volna... Szegény könnyűmilliomos Morris Rosenfeld, a maga vézna hátával, a rettenetes Newyork kolosszusháza alatt, mázshás sullyal néhezedett életére a munka, az elnyomás, a szegénység! Morris Rosenfelddel szemben, mint óriás emelkedik fel Grienberg, ez a héber Walt Withmann, Slonszki a zsidó beduin, Avigdor Háméiri, a zsidóságában is magyarosan konok, európai kulturájú héber költő, megannyian örök jegyesei a zsidó munka eszméjének a munkával ujjáéledő szülőföldön, a Jordán partjain.

ADLER HUBERT

APRÓ HIRDETÉSEK

Keresünk megvételre 150-180 métermázsas elsőrendű minőségű, egészséges ökező burgonyát. Mintázott árajánlatok beadandók márcus 15-ig Cluj, Dubálarilor 1. sz. a. Orh. izr. hitközség.

Ügyvédjelölt, román és magyar perfect nyelvtudással, állást keres. Ajánlatokat „Ügyvédjelölt” jelígre a kiadóba kér.

Egy Cur-Salom parcella eladó. Bővebbet Vámos Leonál, Petroseniban.

Cipőkereskedő segéd keresetiek azonnali belépésre. Ajánlatokat referenciákkal József Emil, Targu-Mures címre.

Egy 41 éves, szombattartó özvegyasszony, kinek 500.000.— lej készpénze és ugyanilyen értékű háza van, igen csinos és művelt, keres közvetítő kizárásával, egy olyan férjet, aki-vel meleg otthonát megosztaná. Csak ehhez méltó ajánlatokat vár „Meleg otthon” jelíge alatt a kiadóhivatalba.

Rokonom részére, aki 49 éves, zsidó vallású és a vendégloki szakmában ismerős, keresek olyan férjet, aki a 150.000.— lej hozománnyal ugyanilyen szakmában érvenyvesülni tudna. Komoly ajánlatok „Megbecsülés” jelíge alatt. Közvetítők kizárásával, a lap kiadóhivatalához küldendők.

Egy 54 éves, nagyműveltségű, gyermektelen özvegy asszony, akinek szép, némi butorra és 150.000.— lej hozománya van, keres olyan zsidó vallású férjet, akinek megfelelő nyugdíja, vagy keresete van. Komoly ajánlatok nyugdíjas jelíge alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

Nővéremet, aki 46 éves, szép, művelt és finomlelkű özvegyasszony, 300.000.— lej hozománnyal, férhez adnám megfelelő koru, bizonyos egzisztenciával bíró uriemberhez. Levelek „Kellemes otthon” cím alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Gyors- és gépirónót keresünk fix fizetéssel, fizetési igény megjelölése mellett „Perfect munkasor 2546” jelígre.

Helyi ügynököt keresünk fix fizetéssel, fűszerek és vendéglősök látogatására. Ajánlatok, fizetési igény megjelölésével „Biztos egzisztencia 3856” jelígre.

Három szoba, mellékhelyiségekkel, nagy kerttel és udvarral kiadó. Str. Vulcan 13.

Fűszer- és vas-szakmában, fiatal, jömege-jelenésű kereskedő segéd állást keres. Megkereséseket „Somér sabbat” jelígre a kiadóba.

Jömegejelenésű, szorgalmas, orthodox, önbábán kívül elvált, harmonicas, önálló kereskedő, abszolút finomlelkű, intelligens, vallásos, 22-28 éves leány vagy gyermektelen asszony ismeretséget keresi, házasság céljából. Hozomány-kérdés fontos, de másodrendű. Adott esetben egzisztencia-csere is lehetséges. Fényképes leveleket, diszkreció mellett „Várva-várt otthon” jelígre a lap kiadóhivatalába.

Finom hálószoza, zongora, 3 m² selyem perzsa, 9 m² perzsaszőnyeg azonnal eladó. Megtekinthető 2-4 között Str. Berde 2, II. 14.

Keresek kereskedelmi szellemű tökést Erdély, Bánát és Csehszlovákia részére megnyitandó nagy turista irodához. Kicsi befektetés, letart, mozgó tőke, nagy és biztos haszon. Ajánlatokat „Mond” jelígre a kiadóba.

Villatellék Grigorescu ut végén a Török-vágásban 150-190 lej négyzetméterenkénti árban eladók. Értekezni dr Krausz Imre ügyvédnél, Str. Regina Maria 6. 12-2 és 4-7 óra között.

ÖREG NAPIAJNKRA BIZTOSÍTVÁ

életünk alkonyán gondtól és nélkülözéstől mentesen élni!

Egész életünk munkája ennek a célnak van szentelve... és hányszor hiába! Podig egy csapásra is elérheti ezt a célt,

ha

Ön is felfigyel arra, hogy a szerencse forrása a

WAGONS-LITS // COOK

főelárusító

HOL 200 LEIEL 2 500 000 LEIT NYERHET

Cluj, Piata Unirii 18.

Vidékre szélküldés költségmentesen

SZERDA

„N. H.

A tökéletesség gyártás művésze... zón nagy megle

Les Créa

Készítmények.

Mindig újabbat... Kél az illatszerip... Ezek között a... sebbek a Les C... Gyedüli forrás... N. H. B... BUCURE

— Tatarscu b... tok élneki előtt... politikai pártok... zment pártcsoport... kezletre hívták ő... Az értekezleten... a hadsereg szüls... nem fogja megta... egyesített bizott... jelzett expozéját... ra, amelyeket kö

— Anglia feyy... liség. Londonból... haladéktalanul h... fegyverkezések v... alakuló fegyver... lehetőleg olyan h... ahol nagy a m... vannak ugynevez... tyekben a legmag... kete körzetek fog... egyéb hadianyag... melyben nagy a... gyárat kap. Az... lehetőleg a feke... építeni. Miután L... nélküliség, ez a... megrendeléseket

— Gyomor- és... vérpangásnál, e... nál, felfuodás... gésnél, szédülés... ingernél egy... „Ferenc József”... titja az emésztő

— Európa els... dohányzója a sp... aki elkísérte B... Jerez Amerikából... vissza Európába... rán és száján ken... gerész felesége... látta s azt hitte... Azonnal a hatós... micsoda szörnyis... A hatóság is az... Jerez az ördögge... tönbe zárta. T... Jerez s mikor vé... hetett róla, hogy... vágja a dohányt... jedni egész Euró... nek, Huelva tart... lakói még ma is... tirtjukra, akinek... el. Nem régen a... a kéressel fordult... hoz, hogy „nagy... márványtáblát. A... rest.

A tökéletesség csúcspontjai az illatszer-gyártás művészetében, az 1936-os sze-zón nagy meglepetései az új

Les Créations „N. H. B.”

Mindig újabbat és tökéletesebbet pro-du-kál az illatszeripar. Ezek között a legújabbak és legtökéle-te-sebbek a Les Créations „N. H. B.” Egyedüli forrás Romániában: N. H. BALTHAZAR, str. Selari 7. BUCURESTI.

HIREK

— Tatarscu bizalmas expozé tart a pár-tok elnökei előtt. Bucurestiből jelentik: A politikai pártok elnökeit, valamint a parla-menti pártcsoportok vezetőit holnapra érte-kezletre hívták össze a vezékar helyiségeibe. Az értekezleten Tatarscu be fog számolni a hadsereg szükségleteiről. A miniszterelnök nem fogja megtartani a kamara és szenátus egyesített bizottságai előtt már régebben jelzett expozéját tekintettel az állami titkora, amelyeket közölni fog.

— Anglia fegyverkezése és a munkanélkü-liség. Londonból jelentik: Az angol kormány haladéktalanul hozzáfog a bejelentett óriási fegyverkezések végrehajtásához. Az újonnan alakuló fegyver- és municiógyártó üzemeket lehetőleg olyan helyeken fogják berendezni, ahol nagy a munkanélküliség. Angliának vannak ugynevezett „fekete körzetei”, me-lyekben a legnagyobb a nyomor. Ezek a fe-kete körzetek fognak most majd fegyvert és egyéb hadianyagokat gyártani. Dél-Wales, melyben nagy a nyomor, hatalmas fegyver-gyárat kap. Az új katonai repülőte-eket is lehetőleg a fekete körzetekben fogják fel-építeni. Miatán Liverpoolban nagy a munka-nélküliség, ez a város is kap majd nagy megrendeléseket a hadseregtől.

— Gyomor- és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulás-nál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőf-gésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hány-ingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűviz alaposan kitisz-títja az emésztőutakat. Az orvosok ajánlják.

— Európa első dohányzója. Európa első dohányzója a spanyol Jerez Rodrigo volt, aki elkísérte Kolumbust felfedező útjára. Jerez Amerikából dohánylevelekkel érkezett vissza Európába, melyeket összesodort s or-rán és száján keresztül fújta a füstöt. A ten-geresz felesége egészen megrémült, mikor látta s azt hitte, ördög szállta meg az urát. Azonnal a hatósághoz szaladt s elmondta, micsoda szörnyűséges dolgot művel az ura. A hatóság is azon a véleményen volt, hogy Jerez az ördöggel lépett szövetségre és börtön-be zárta. Tíz esztendeig ült börtönben Jerez s mikor végre kiszabadult, meggyőző-d-hetett róla, hogy sok ember nagy élvezettel vágja a dohányt s a dohányzás is kezd elter-jedni egész Európában. Rodrigo szülőhelyé-nek, Huelva tartomány egy kis városkájának lakói még ma is büszkéek az ő egykori mar-tírjukra, akinek a nevérol uccát is neveztek el. Nem régen a városka előjárósága azzal a kéréssel fordult a spanyol Dohánytársaság-hoz, hogy „nagy földijük” emlékére állítson márványtáblát. A társaság teljesítette a ké-rést.

— Meghalt Anglia tréfamestere. London-ból jelentik: William Horace de Were Cole, Anglia legnagyobb tréfacsínalója, most halt meg. Egyik kitűnően sikerült tréfája az volt, hogy egy fürdőhelyen, a munkások kérésére beszédet mondott, amelyben élesen bírálta a munkáskormány politikáját. Cole ugyanis nagyon hasonlított MacDonalldre. A munká-sok őt nézték a miniszterelnöknek és ezért keltett a lapokban is feltűrést beszédének kritikája. MacDonaldrnak keserves munkájá-ba került, amíg a félreértést eloszlatta. Egy más alkalommal a gáztársaság alkalmazott-jának ültözött és megjelent egy előkelő fogá-dóestélyen, kijelentve, hogy az épületet nyom-ban ki kell üríteni, mert gázrobbanástól kell tartani. A vendégek egymást letaposva, me-nekültek. Cole ezt a tréfát azért csinálta, mert a házasszonyt őt elfelejtette meghívni. Diák-korában arról értesítette a cambridgei egye-temet, amelynek hallgatója volt, hogy a zan-zibári szultán meglátogatja a főiskolát. Mon-danunk sem kell, hogy ő maga ültözött fel szultánnak, fényes kíséretével meglátogatta az egyetemet, ahol a rektor ünnepélyes kül-sőségek között fogadta. A rektor beszédére „halandzsza”-nyelven nagyszabású beszédet vágott ki. Utolsó nagy tréfája az volt, hogy a külügyminisztérium nevében felhívta a ki-kötőparancsnokságot, bejelentve, hogy egy abesszin küldöttség megtekinti az egyik óriás csatahajót. A feketére mázolt „abesszi-nek”, Cole tengerésztiiszt barátai, meg is lá-toztatták a hajót, amiből nagy botrány kere-kedett, mert Cole-nak ezzel a tréfájával si-került bebizonyítani, hogy mi sem könnyebb, mint a tengeri haderő titkait kipuhatolni.

— A tátrai hóban megtalálták az eltűnt oradeai kereskedő holtestét. Ujtátrafüredről jelentik: Egy mentőexpedíció a Ka bunkulus torony alatt a megolvadt hórétegből egy ki-álló emberi lábat vett észre. Azonnal ásni kezdtek és megtalálták Róth Géza oradeai kereskedő holtestét. A szerencsétlenül járt kereskedő még decemberben tűnt el sikirá-n-dulása során.

— Epe- és májbetegségeknél, elsősorban epehólyagkatarrus, epeköképződés és sa-gás esetekben a mindig enyhe hatású termé-szetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

— Megalakult és bemutatkozott az új Szo-tojadinovic-kormány. Belgrádból jelentik: Az új Sztójadinovic-kormány ma délelőtt bemu-tatkozott a szkupcsinában. A minisztereket nagy lelkesedéssel fogadták és elfogadták a mentelmi bizottság jelentését, amely a tör-vényszék elé utalja Damian Arnautovicot, Sztójadinovic merényletjéért. A merénylet ki-vül 9 képviselő mentelmi jogát függesztették fel. Ezeket már a merénylet napján őrizet-be vették. Három ellenzéki csoport tiltako-zott a szkupcsinában a letartóztatások ellen, de a többség megszavazta a belügyminiszter összes javaslatát. A belügyminiszternek az az álláspontja, hogy a me-énylet mögött jól megszervezett összeesküvés áll.

Ma, szerdán szenzációs premier a ROYAL-mozgoban! A legújabb Charlie Chan film:
A MUMIA TITKA
(Charlie Chan Egyiptomban). Fősz.: WARNER OLAND. Film előtt új journal. A világ-hírű Charlie Chan szorozat kiemelkedő slágere

— Elhangzottak a perbeszédék a Sabau-féle verekedési perben. Filip Augustin és Silvan G. ivase táblai jegyzők perében, akik néhány héttel ezelőtt izultálták Sabán Emilt, a Patria munkatársát, ma hangzottak el a perbeszédék. Lani ügyész a vádlottak meg-büntetését kérte, míg dr Ancusa, dr Chis és dr Vasile Aurel védők felmentést kértek. Ítéletet pénteken hirdet a törvényszék. Sa-bau egyébként 100,000 lej kártérítést követel a vádlottaktól.

— Purim-rendezvények. Timisoaran a Wizo rendezésében a Ferdinand hotel összes he-lyiségeiben zajlott le a kék-fehér purimbál nagy siker mellett. Sok szép jelmez vonult fel a bálon, köztük a zsidó történelem né-hány nagy alakját ábrázoló nagyon sikerült maszk. Az első díjat Vermes Panni, Vermes Ernőnek, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnöké-nek lánya nyerte gyönyörű Eszter királyné jelmezével. A megnyitó táncot 12 pár lej-tette és pedig a nagyszírizen betanult pa-lesztinai hó át, ami már az első pillanatban remek hangulatot teremtett. A purimi újság, amelyet Rosenfeld Sándor szerkesztett, az éjfél órákban jelent meg óriási sikert arat-va. A bál sikere még sokáig emlékezetes marad a közönség előtt. — A timisoari első kerületi hitközség kultúrelőadásainak soro-zatában emlékezett meg a purimról, humo-ros előadás keretében. Berger Arnold szelle-mes bevezetése után Nyil: Jenő hitközségi elnök kitűnő humorral megírt és ügyesen előadott novellát adott elő. Novellájának té-mája a mai nő volt, aki mint jótékonyasági angyal szerepel a nyilvánosság előtt, ami-kor erre csak lehetőség van. Grünwald Sán-

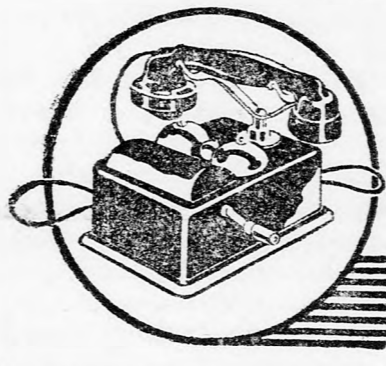

A mai világban egy üzletet TELEFON NÉLKÜL vezetni ugyanaz, mintha

PÓSTAKOCSIVAL akarna utazni!

A telefon megszaporítja vevői számát, új el-adási lehetőségeket nyit meg, új beszerzési forrásokkal hozza érintkezésbe és állandóan in-formálja a pillanatnyi árhullámzásokról. A tele-fon megnöveli és megyorsítja az inkasszót. Használja ki a Román Telefon Társaság nyújtotta speciális előnyöket. Aki március 1-től április 15-ig számított egy és fél hónapon belül lép be előfize-tőnek nem fizet felszerelési ille-téket. Az egy havi előfizetési díj elegendő, hogy meg-kapja a telefont.

Fizessen elő a Telefonra!

— Slavescu, volt pénzügyminiszter vadá-szaton lelégt egy hajót. Bucurestiből jelen-tik: Galaş közelében egy vadászaton Victor Slavescu, volt pénzügyminiszter lelégt egy hajót.

— Meghalt A. de Herz. Bucurestiből je-lentik: A. de Herz, az ismert író, tegnap este lakásán agyszélhűdés következtében meghalt.

— A varsói politechnikum 3500 diákja el-foglalta a főiskola épületét és nem távozik el, míg le nem szállítják a tandíjat. Varsó-ból jelentik: A politechnikum 3500 diákja el-foglalta a főiskola épületét és kijelentette, hogy nem távozik onnan, amíg ígéretet nem tesznek a tandíjak leszállítására. A poli-technikumot nagyszámu felkészültség veszi körül, de a főiskolák autonómiája követke-zésben oda nem hatolhatnak be.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

- ROMAN OPERA MÜSORA: Szerdán, március 11-én: A bucuresti „Regina Maria” színház turnéja. Pénteken, március 13-án: A „Comediei Fra-nceze” turnéja. Vasárnap, március 15-én (este): Orfenz az alvilágban. Hétfőn, március 16-án: Turandot (munkás-előadás).
- ROYAL MOZGÓ MÜSORA: Ma, szerdán szenzációs premier! A legújabb Charlie Chan film: A mumia titka. (Charlie Chan Egyiptomban). Fősz.: Warner Oland. Film előtt új journal. A világhírű Charlie Chan szorozat kiemel-kező slágere.
- EDISON MOZGÓ MÜSORA: Műsorok-műsora. 6 film egyszerre. I. Tar-zan II. — Tarzan és pájtása Johny Weis-müllerrel. — II. Kacagó tarka tavasz — 4 Micky Maus. — III. Journal. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

UJ KELET Legújabb hírek

Németország nem vesz részt a népszövetségi tanácsülésen

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Strasbourg-i táviratok szerint a kehl-i hídfőnél nagy az élénkség, a francia csapatokat megerősítették és új távbeszélő-huzalokat raktak le.

Belfortból jelentékeny gépesített haderőt irányítottak Elzász felé. A Petit Parisien belfort-i jelentés szerint néhány tüzérosztag megszállotta a riadóterv alapján részére kijelölt állomásokat.

Harmincezer főnyi német katonaság szállta meg a rajnai zónát

Berlini jelentés szerint a Rajna-vidékre bevonult katonaság létszáma: 30 ezer ember. Szimbólikus megszállás helyett tehát tényleges megszállás történt. Ezen a vidéken máris négy hadosztály helyezkedett el s ezenkívül a légi hadsereg egységei. Kassel, Düsseldorf, Köln, Koblenz, Mainz, Ludwigshafen, Mannheim és Heidelberg városokban jelentékeny helyőrségek állomásoznak. Aachenben, Trevesben és Saar-Brückenben kisebb a helyőrségek létszáma. Természetesen nehéztüzérség is részt vesz a megszállásban és a megszálló hadseregben különböző műszaki csapatok is képviselve vannak.

A Völkischer Beobachter Eden és Baldwin beszédéről

Berlini jelentés szerint a Völkischer Beobachter mai száma az alsóház tegnapi üléséről írott beszámolójában megállapítja, hogy Eden tegnapi beszédének a szerződés megtartása, erkölcsi értékének kihangsúlyozása volt a lényege. E tekintetben Németország éppolyan érzékeny, mint Nagy-Britannia. A versaillesi békeszerződés aláírása óta az európai politika olyan változásokon ment át, amelyek a szerződés módosítását teszik szükségessé. Politikai és gazdasági lehetetlenségek vannak ebben a szerződésben. A locarnói egyezményt a francia-szovjet paktum helyzete hatályon kívül és így nem lehet szó egy már megszűnt szerződés megsértéséről. A lap mindamellett meglepedéssel állapítja meg Eden és Baldwin kijelentéseiből, hogy Anglia számot vet a politikai realitásokkal.

Párizs, március 10. Kedd délelőtt 11 órakor a külügyminisztérium épületében összeült a locarnói egyezményt aláíró államok tanácsa, hogy Németország egyoldalú szerződés-bontásával foglalkozzanak és ezzel a ténnyel szemben leszögezzék álláspontjukat.

Belgium részéről Denterghem gróf párizsi nagykövet, van Zuylen külügyminisztériumi osztályfőnök és de Landhere gróf jogi tanácsadó, Anglia részéről Eden külügyminiszter, lord Halifax, Sir Clerk párizsi nagykövet, Wigram, a nyugateurópai kérdések szakértője és Malkin jogi tanácsadó, Eden kabinetigazgatója vesznek részt a tanácskozáson. Olaszországot Cerutti nagykövet, Talamo márii követségi tanácsos és Scammacca követségi vezértitkár képviselik, míg francia részről Flandin külügyminiszter, Paul Boncour, Leger külügyi államtitkár, Bargeton külpolitikai osztályfőnök, Basdevant jogi tanácsos és Roehat kabinetigazgató folytatják a tanácskozásokat.

Flandin nyitotta meg az ülést, üdvözölve a megjelenteket, majd leszögezte, hogy az értekezlet célja eszmecsere folytatása, valamint a helyzet megvilágítása. Leszögezte azonban a francia külügyminiszter, hogy a konferencia nem hozhat határozatot a népszövetségi tanács összeülése előtt.

Ezután a különböző delegátusok fejtették ki véleményüket. Az eszmecsere folytatják az este folyamán, de mindenesetre Genfben, ahol holnap újabb összeülnek.

Németország nem vesz részt a népszövetségi tanácsülésen

Genf, március 10. (Rador). Hivatalos német források rámutatnak arra, hogy a birodalom nem fogja elfogadni azt a meghívást, hogy küldjön megbízottat a népszövetségi tanács rendkívüli ülészkárára. A birodalmi kormány úgy látszik azon a véleményen van, hogy mivel a locarnói egyezmény megszűnt, a birodalom nem vehet részt olyan tárgyalásokon, amelyek ezen szerződés alkalmazásával foglalkoznak.

Rejtélyes körülmények között ellopták Mirto állampolgársági dosszárját

BUCURESTI, március 10. Az igazságügyi palotában vizsgálat folyik Mirto Eduard állampolgársági ügye dosszárjának eltűnésével kapcsolatban. Mint ismeretes, Florian képviselő a kérelemmel fordult az ilfovi ügyvédi kamarához, töröljék annak tagjai közül Mirtot, aki nem román állampolgár. Az első bírói fórum elutasította a kérelmet, amivel Florian a másodfokú bírósághoz folyamodott. Amikor Istrate Micescu választották meg az ilfovi ügyvédi kamara elnökévé, Florian kérte az ügynek másik törvényszékhez való áttételét, mivel Micescu Mirto védője. Az ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága elutasította Florian kérését.

Tegnap egy hivatali szolga indult el a dosszárjal az ügy referense, I. Gruiu egyetemi előadó lakására, utközben betért egy bodegába — mint állítja — és onnan eltűnt az iratesomó.

Liberális képviselők is az ostrom-állapot ellen akarnak szavazni

Politikai körökben nagy nyugtalanságot keltett a javaslat beuyjtása

Bucuresti, március 10. Tatarescu ma a következő rövid nyilatkozatot adta a Capitala című lapnak: Elhatároztuk az ostrom-állapot és cenzura meghosszabbítását. Kijelenthetem, hogy a mai körülmények között, ha eddig nem állt volna fenn a rendkívüli állapot, most kellett volna azt bevezetnünk.

A miniszterelnök egyébként ma Valer Pop igazságügyminiszterrel dolgozott együtt.

A belügyminisztériumban ma értekezletet tartottak, amelyen résztvettek Inculet belügyminiszter, Titeanu, Sergiu Dimitru és Iuca alminiszterek, valamint Paraianu tábornok csendőrségi főparancsnok. Az ország belső rendjének kérdését tanulmányozták az ostrom-állapot meghosszabbításával kapcsolatban.

Bucuresti, március 10. Politikai körökben bizonyos nyugtalanságot keltett az ostrom-állapot meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat benyújtása. Az ellenzék erőlyes ellenállást fog tanúsítani, sőt hír szerint a liberális párt több vezetőtagja sem helyesli a javaslatot. A parlamenti többség fegyelme bitosítása végett holnap este bankettet rendeznek.

A nemzeti parasztpárt parlamenti tagjai felszólítást kaptak, vegyenek részt testületileg az ostrom-állapot meghosszabbítására vonatkozó javaslat vitáján, amelyen igen viharosnak ígérkezik.

Maniu közölte barátaival, hogy csütörtökön érkezik a fővárosba.

Szinkör Mozgó

VILAGSLAGER!

Színpadon egész Európát, filmen az egész világot meghódította a

VILAGSLAGER!

FEHÉR LÓ

A káprázatos, milliós oszták film! Főszereplő: CHRISTL MARDAYN, Bécs csalogánya.

MA, SZERDÁN!

A legolcsóbb premier mozgó. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak: 13 és 20 lej.

Bratianu György újra a román-orosz szerződés miatt interpellálta meg a kormányt

A kamarában is megszavazták a büntetőtörvénykönyvet. A szenatusban beterveztették az iparosok professzionális kiképzéséről szóló javaslatot

Bucuresti, március 10. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén napirend előtt Bratianu György kérdést intézett a külügyminiszterhez, hogy miért nem kapott már két hét óta választ a román-orosz szerződésre vonatkozó kérdéseire. Bratianu György kifejti, hogy a külpolitikai helyzet igen súlyos. A francia-szovjet szerződés ratifikálása következtében Németország felmondta a locarnói szerződést. Helyesen

mondták a francia kamarában, hogy a háboru utáni periódusnak vége és kezdetét vette a háboru előtti korszak. Ilyen körülmények között mi a helyzete Romániának? Bár szövetségi révén nincs direkt érdekelve a kérdésben, ám nem hiányoznak azok a lehetőségek, amelyek Romániát is bevonhatják a konfliktusba. Minden célfalat ellenére egyre szaporodnak a hírek a román-orosz kölcsönös segítési szerződés-

Vasárnap, március 15-én nagy KKL-ünnepély a Vivó Clubban

Minden zsidó ott lesz. Sok ötletes attrakció

ről, ami azt jelentené, hogy az orosz hadsereg felvonulási terepet kaphatna Románián keresztül.

Bratianu György kérdést intéz a külügyminiszterhez és távollétében a miniszterelnökhöz, vessenek véget minden kétértelműségnek és Románia intencióinak dokumentálása érdekében nem-e tartanak szükségesnek közölni Romániának Moszkvával azt a szándékát, hogy megneemtámadási szerződést és támadás esetén nem-segítési szerződést akar kötni Oroszországgal. Így mindenki előtt világos volna, hogy Romániának nincsen szándékában határait kölcsön adni senki számára sem.

Madgearu kéri, hogy az ostrom-állapot meghosszabbításáról szóló javaslat vitájánál elhangzó felszólalásokra maga a miniszterelnök válaszoljon és ne szavazzák meg meglepésszerűen a javaslatot.

Bratianu György azt kéri, hogy a holnapi ülésen, amikor a pártvezérek a nagyvezérkarnál kell meghallgassák a miniszterelnök expozícióját, ne tárgyalják az ostrom-állapotról szóló javaslatot.

Pop Valer biztosítja a kamarát, hogy a javaslatot részleges vita kísérheti nyomon.

A kamara ezután megszavazza a büntető-törvényjavaslatot és megkezdi a közigazgatási törvény szakaszonkénti megszavazását.

A szenatusban Nistor munkügyi miniszter betervezteti a Roman Valer-al készített munkakodex megmaradt felét, amely az iparosok professzionális kiképzéséről rendelkezik.

György görög király Szofuliszt bizta meg kormányalakítással, de nem tudott kormányt alakítani

Athén, március 10. György király Szofuliszt, a venizelisták vezérét bizta meg kormányalakítással. A kormányalakítással megbízott Szofuliszt nyomatékosan felkérte a többi pártelnököket, támogassák a nemzeti unió kormányát, tekintettel az annyira súlyos nemzetközi helyzetre. Mivel a kapott válaszokkal Szofuliszt nem volt megelégedve, kijelentette az újságíróknak, hogy javaslatot fog tenni az u-alkodónak, nevezzen ki hivatalnok-kormányt.

Rav Fischmann Clujon

Cluj, március 10. (Az Uj Kelet tud.) Jelentette az Uj Kelet, hogy Rav Fischmann, a cionista exekutív tagja, március 15-én Clujra érkezik. Evek óta ez az első alkalom, hogy a Jewish Agency exekutívájának aktív tagja látogatja meg a cluj-i zsidóságot. S különösen nagy jelentőséggel bír ez a látogatás ma, amikor oly súlyos problémák állanak a cionista mozgalom és a palesztinai országépítés előtt. Rav Fischmann bizalmas értekezletet fog tartani Clujon az erdélyi cionista pártok és csoportok vezetőivel és a zártkörű tanácskozások során informálni fogja az erdélyi cionista vezetőket a palesztinai politikai helyzetről. Ezen kívül miting keretében fog eladást tartani a nagyközönség számára. Rav Fischmann látogatása és nyilatkozatai iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Keresünk Erdély minden városában szakma-

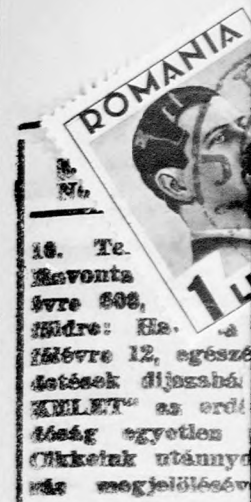
beli képviselőket

ujjonnan szabadalmozott

mozgófényreklam terjesztésére

Csak olyanok pályázzanak, akik a fényreklamok szerelése terén gyakorlattal bírnak. Műnök- vagy szakcég előnyben. Ajánlatok német vagy román nyelven „Compag” Bucuresti, Str. Doamnei 4. alá küldendők.

GENEVA

Lon

Fiandin te tanusitani

„Német

Párizs, március 10. Párizsban egyaránt lemezik a külpolitikai követendő magatartás szerződést aláíró kezletén még nem hogy a szombati népszövetségi tanácsülésen fogják hozni a döntést az aláíró hárség tanácsában résztulaj milyen megnek alkalmazni a vokáció kivédésére. A tegnapi párizsi sebb és legszenz volt, hogy a nép a szokásostól eltér nem Londonban tmes palota nagyt a tanácsülés e és Halifax ma regba.

A népszövetség

Eden angol k nagykövet kíséret órakor újra megje nisztériumban, m megbeszélést folyt külügyminiszterre megérkezett az ok din féltizenegy ó ez aláíró hatalmá mával folytatott t

A megbeszélés következő kommu „A locarnói egy kezletét csütörtök folytatni. Azért L kormány felkérte elnökét, hogy a t Genf helyett az össze. A népszöve carnói egyezményt befejezése után a

A kérés értelm vtségi tanács batra Londonba ségi tanács ülés tározást nyert. ülését a népszö

ja utáni

A fenti határo Eden és Halifax Londonba utaztak nisztertanácsot ta onson Eden és Ha rizi tárgyalásokra nek az angol állé ken a népszövetsé egy minisztertaná mány.

A m a t

A locarnói szer Párizsi értekezlet